

CZASOPISMO INDICIUM

Redaktor naczelny

FRANCISZEK SKAWIŃSKI

Redaktorzy

Piotr Padamczyk
Bartosz Gembalczyk
Maja Baranowska

Adres redakcji

Zamoyskiego 43 lok. U4/315
03-801 Warszawa

Adres korespondencyjny

Skrytka pocztowa 24
00-920 Warszawa

Wydawca

Fundacja "Indicium"
Zamoyskiego 43 lok. U4/315
03-801 Warszawa

Skład z wykorzystaniem

L^AT_EX

Czasopismo udostępniane jest na licencji
CC Uznanie Autorstwa 4.0 Międzynarodowe

Nr 3/2022 (3)
Warszawa 2022

ISSN: 2720-5444

SPIS TREŚCI

PROCES LEGISLACYJNY	5
1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o samorządzie powiatowym	5
2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	11
3. Projekt ustawy o zmianie ustawy o języku polskim .	25
4. Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	29
ORZECZNICTWO	37
5. Informacje dotyczące wynagrodzenia pracownika jako informacja publiczna: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie III OSK 4694/21	37
6. Przedłużenie terminu do udostępnienia informacji publicznej: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie II SAB/Gd 127/21	55
7. Dopuszczalność wydania Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego przy doręczeniu przez awizo: Postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Południe w Warszawie z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie VI Pz 14/21	73
8. Orzeczenie nieistniejące w postępowaniu cywilnym: Postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie X Gz 136/22	79

VARIA	87
9. Kazusy w konkursie na stanowisko referendarza sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym: Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, konkurs nr Og-1121/3/22	87
10. Test w konkursie na stanowisko referendarza sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym: Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, konkurs nr Og-1121/3/22	91
ŹRÓDŁA	109
11. Projekt ustawy o rozwiązywaniu i zwoływaniu parlamentu (Wielka Brytania) wraz z tłumaczeniem . . .	109

1.**Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o samorządzie powiatowym****Podstawowe informacje:**

Numer druku sejmowego: **2075**

Data wniesienia projektu: **29 listopada 2021 r.**

Etap: **skierowano do I czytania w Komisjach**

Przydzielona komisja: **Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej**

Wnoszący: **Grupa posłów**

Opis projektu (Kancelaria Sejmu): projekt dotyczy wpisania integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej do zakresu zadań własnych gminy oraz do zakresu zadań publicznych powiatu o charakterze ponadgminnym.

Zmieniane ustawy:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
2. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Opis proponowanych rozwiązań prawnych (redakcja):

Projekt ustawy postuluje zmianę ustaw o samorządzie gminnym oraz powiatowym w ten sposób, aby rozszerzyć katalog zadań własnych powiatu i gminy o działanie na rzecz integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej.

Przy uzasadnianiu proponowanych zmian projektodawca powołuje się na fakt, iż w Polsce mieszka ponad 2 miliony cudzoziemców, co stanowi około 5% całkowitej populacji. Jednocześnie wnioskodawcy wskazują, iż tempo migracji do Polski jest na wysokim poziomie i cały czas wzrasta, a więc wzrastać będzie również liczba cudzoziemców. Konieczne jest więc wobec tego wyposażenie samorządów terytorialnych w odpowiednie kompetencje w zakresie integracji cudzoziemców w społeczność lokalną.

Proponowany termin wejścia w życie całości projektu ustawy

to 14 dzień po dniu ogłoszenia. Oprócz tego projektu ustawy nie zawiera żadnych innych przepisów przejściowych.

Uzasadnienie projektu:

1. Cel i potrzeba wydania ustawy, rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma zostać unormowana

Aktualnie w Polsce mieszka ponad 2 miliony cudzoziemców. Stanowi to około 5% całkowitej populacji. Pochodzą oni głównie z Ukrainy, ale także z innych krajów z różnych kręgów kulturowych: z Białorusi, Niemiec, Mołdawii, Rosji, Indii, Gruzji, Wietnamu, Turcji, Chin czy Bangladeszu. Od kilku lat Polska jest najbardziej popularnym kierunkiem migracji wśród państw Unii Europejskiej dla cudzoziemców spoza jej obszaru. Tempo migracji rośnie przy tym z roku na rok. W ciągu ostatnich dziesięciu lat liczba migrantów w Polsce wzrosła co najmniej pięciokrotnie. Przebywają oni przy tym w Polsce na podstawie różnych tytułów prawnych i z różnych powodów: od przyczyn ekonomicznych po przyczyny uzasadniające udzielenie im przez Polskę ochrony międzynarodowej. Można tutaj wskazać migrantów zarobkowych, studentów zagranicznych, członków rodzin cudzoziemców przebywających w Polsce, uchodźców, azylantów czy cudzoziemców, których pobyt w Polsce jest nielegalny.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że Polska przez lata należała do społeczeństw najbardziej jednorodnych narodowościowo, etnicznie i językowo. Biorąc pod uwagę wzrost tempa migracji do Polski, ten stan rzeczy stanowi istotne wyzwanie społeczne. Niezbędne staje się bowiem stosowanie licznych i złożonych mechanizmów prawnych, ekonomicznych i społecznych zmierzających do integracji cudzoziemców z polskim społeczeństwem. Chodzi tu o doprowadzenie do sytuacji, w której funkcjonują oni w nim samodzielnie we wszystkich typowych rolach społecznych. Działania składające się na integrację obejmują więc w szczególności wyposażenie cudzoziemców w niezbędne kompetencje językowe, kulturowe, zawodowe i inne kompetencje społeczne. Podkreślić przy

tym należy, że integracja cudzoziemców musi przebiegać przede wszystkim w społeczności lokalnej: w gminie i powiecie, w których oni mieszkają i zaspokajają swoje potrzeby społeczne, ekonomiczne i kulturalne.

Z tych powodów jednostki samorządu terytorialnego o charakterze lokalnym: gminy i powiaty oraz ich organy muszą zostać wyposażone w niezbędne zadania i kompetencje z zakresu integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej. Biorąc pod uwagę powszechność zjawiska migracji, jej rosnące tempo i zwiększającą się liczbę cudzoziemców przebywających stale na terytorium Polski, zadania z tego zakresu powinny zostać określone jako zadania własne gmin i powiatów. Wskazać bowiem należy, że zgodnie z art. 166 ust. 1 Konstytucji zadania własne jednostek samorządu terytorialnego to zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej. Potrzeby te – określane także w ustawach samorządowych jako zbiorowe potrzeby wspólnoty samorządowej – stanowią zsumowane indywidualne potrzeby ludzi mieszkających na danym obszarze, które występują w sposób typowy i powtarzalny, a ich zaspokojenie umożliwia prawidłowe funkcjonowanie społeczności lokalnej jako zbiorowości, w której występują realne i powszechne więzi o charakterze społecznym, gospodarczym i kulturowym. Do takich potrzeb z pewnością zaś można zaliczyć integrację cudzoziemców w społeczności lokalnej. Celem niniejszego projektu ustawy jest więc dostosowanie do tego stanu rzeczy katalogu zadań własnych gmin i powiatów.

Projekt przewiduje dodanie do katalogu zadań własnych gmin i powiatów integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej. Rozszerzenie katalogu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego nie przekłada się na przypisanie im konkretnych środków prawnych, którymi mogą posługiwać się ich organy ani nie daje podstaw podejmowania działań władczo rozstrzygających o pozycji jednostki. Niemniej, określenie zadań jednostki samorządu terytorialnego w ustawie ma jednak istotne znaczenie prawne. Po pierwsze, zadania wskazują pewien zakres spraw, które powinny stanowić przedmiot zainteresowania jej organów, w których or-

gany te powinny czuwać czy zbierać informacje. Po drugie, stanowią one wystarczającą podstawę, by organy jednostek samorządu terytorialnego podejmowały działania niewładcze w sprawach wyznaczonych treścią zadań: czynności społeczno-organizatorskich czy czynności cywilnoprawnych. W szczególności w aktualnym stanie prawnym przypisanie określonego zadania jako zadania własnego jednostce samorządu terytorialnego, o ile mieści się ono w sferze zadań publicznych objętych działalnością pożytku publicznego, umożliwi ich realizację na podstawie ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z późn. zm.) we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym w drodze ich zlecenia, i finansowanie ich ze środków publicznych. Po trzecie, zadania są wskazówką dla ustawodawcy, który powinien wyposażyć organy jednostki samorządu terytorialnego będące ich adresatami w konkretne kompetencje służące ich realizacji. W rezultacie więc określenie pewnej kategorii spraw jako zadania własnego jednostki samorządu terytorialnego daje jej organom podstawy do podejmowania samodzielnie lub we współpracy z innymi podmiotami działań niewładczych, przekazywania środków finansowych na te cele oraz rokuje rozszerzeniem katalogu prawnych form działania administracji, którymi w tych sprawach będą posługiwać się organy jednostek samorządu terytorialnego w przyszłości. W ocenie projektodawców proponowana zmiana umożliwi osiągnięcie tych celów w odniesieniu do integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W obowiązującym stanie prawnym w niewielkim zakresie przepisano organom gmin i powiatów zadania i kompetencje z zakresu pomocy cudzoziemcom i ich integracji. Są one przewidziane ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.). Mowa tu m.in. o udzielaniu cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej sta-

tus uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji czy przyznawaniu i wypłacaniu cudzoziemcom zasiłków celowych oraz udzielaniu im schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania. Wszystkie te zadania mają charakter zadań z zakresu administracji rządowej. W ocenie projektodawców nie dają one jednostkom samorządu terytorialnego i ich organom wystarczających podstaw do podejmowania dostosowanych do lokalnych potrzeb i uwarunkowań działań służących integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej.

Projekt przewiduje dodanie do katalogu zadań własnych gmin i powiatów integracji cudzoziemców w społeczności lokalnej. W ten sposób gminy i powiaty uzyskają podstawę prawną do podejmowania samodzielnie lub we współpracy z innymi podmiotami działań niewładczych z zakresu integracji cudzoziemców oraz przekazywania środków finansowych na ten cel.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. **Finansowanie**

Wejście w życie projektowanej ustawy przełoży się na osiągnięcie pożądaných skutków społecznych. Można spodziewać się, że dzięki działaniom organów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie przepisów przewidzianych w projekcie większa liczba cudzoziemców szybciej uzyska pełną samodzielność we wszystkich typowych rolach społecznych, a w konsekwencji – społeczności lokalne, w których żyją cudzoziemcy, staną się bardziej spójne.

Projekt nie przełoży się na wzrost lub spadek sił popytu i podaży na żadnym rynku ani nie będzie miał wpływu na warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Projekt bezpośrednio nie przełoży się na wzrost lub spadek dochodów i wydatków budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Może on przełożyć się na wzrost wydatków budżetów gmin i powiatów, ale wyłącznie w zakresie, który mieści się w sferze ich samodzielności wydatkowej. Ewentualne wydatki na cele przewidziane w zadaniach własnych przewidzianych projektowaną ustawą nie mają bowiem charakteru obowiąz-

kowego. Wejście w życie projektowanej ustawy przełoży się na uzyskanie przez gminy i powiaty podstawy prawnej do podejmowania działań niewładczych z zakresu integracji cudzoziemców oraz przekazywania środków finansowych na ten cel.

4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt nie przewiduje upoważnień do wydawania aktów wykonawczych.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Oświadczenie o zgodności z Konstytucją RP

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi notyfikacji do odpowiednich instytucji unijnych. W ocenie projektodawców proponowana ustawa jest zgodna z Konstytucją RP.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

7. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddany konsultacjom, ale uwzględnia postulaty przekazane przez zainteresowane środowiska.

2.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Podstawowe informacje:

Numer druku sejmowego: **2076**

Data wniesienia projektu: **17 lutego 2022 r.**

Etap: **skierowano do I czytania w Komisjach**

Przydzielona komisja: **Komisja Finansów Publicznych, Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka**

Wnoszący: **Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

Opis projektu (Kancelaria Sejmu): projekt dotyczy wprowadzenia rozwiązań prawnych stanowiących wsparcie dla ofiar przestępstw wypadków drogowych oraz ich osób najbliższych poprzez przyspieszenie procedury wypłaty świadczeń odszkodowawczych przez zakłady ubezpieczeń oraz propozycję zmiany przepisów zmierzających do znacznego obniżenia albo eliminacji kosztów sądowych od poszkodowanych - ofiar wypadków.

Zmieniane ustawy:

1. ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
2. ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Opis proponowanych rozwiązań prawnych (redakcja):

Projekt ustawy postuluje zmianę dwóch ustaw: ustawy regulującej ubezpieczenia obowiązkowe pojazdów mechanicznych, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny i Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawę o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W zakresie pierwszej z wymienionych ustaw projekt ustawy postuluje, aby termin na wypłacenie odszkodowania przez zakład ubezpieczeń w przypadkach skomplikowanych, w których w terminie 30 dni nie było możliwe ustalenie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości odszkodowania, był wynikiu jakiegokolwiek toczącego się postępowania karnego czy cywilnego i wynosił 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie wskazanych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. Obecnie regulacja ta jest zasadniczo podobna z tym, że termin na wypłacenie odszkodowania ulega przedłużeniu, jeżeli ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

W zakresie drugiej ze zmienianych ustaw projektodawca postuluje przede wszystkim ograniczenie do 1000 złotych opłaty w sprawach o roszczenia, które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Oprócz tego w takowych sprawach planowane jest zwolnienie od opłaty sądowej pisma zawierającego rozszerzenie lub oświadczenie o zmianie powództwa.

Proponowany termin wejścia w życie ustawy to 3 miesiące po dniu ogłoszenia.

Uzasadnienie projektu:

1. Cel projektowanej ustawy

Celem nowelizacji jest wprowadzenie rozwiązań prawnych stanowiących wsparcie dla ofiar przestępstw wypadków drogowych oraz ich osób najbliższych.

Istotą projektu są następujące założenia:

- przyspieszenie procedury wypłaty świadczeń odszkodowawczych przez zakłady ubezpieczeń,
- wprowadzenie opłaty stałej od pozwów o odszkodowanie za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia, o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę oraz o rentę, które są na-

stępstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 złotych, zamiast dotychczasowej opłaty stosunkowej,

- przesądzenie, że w wypadku wstąpienia do sprawy osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, na której rzecz prokurator wytoczył powództwo lub zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania, pobiera się od tej osoby lub jednostki opłatę należną od takiego pozwu lub wniosku – w konsekwencji więc opłata taka nie będzie pobierana od osób fizycznych,

- wprowadzenie zasady, w świetle której opłaty sądowe nie będą pobierane od pisma zawierającego oświadczenie o rozszerzeniu powództwa lub o jego zmianie w sprawach o roszczenia odszkodowawcze, które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 zł,

- zwolnienie od opłat dla osoby fizycznej żądającej zmiany wysokości lub czasu trwania renty na podstawie art. 907 § 2 Kodeksu cywilnego.

W art. 1 projektu uchyla się art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w takim zakresie, w którym uprawniał zakład ubezpieczeń do zwłoki z wypłatą świadczenia, jeśli ustalenie odpowiedzialności zakładu albo wysokości odszkodowania zależało od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w dotychczasowym brzmieniu prowadził do tego, iż zakłady ubezpieczeń biernie oczekiwały na zakończenie postępowań sądowych, trwających bardzo często kilka a nawet kilkanaście lat.

Czyniły to wbrew wyraźnej dyspozycji art. 817 Kodeksu cywilnego, w myśl którego ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania

nia zawiadomienia o wypadku.

Na nadrzędny dla kwestii wypłaty odszkodowania charakter art. 817 Kodeksu cywilnego wskazuje orzecznictwo Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy przyjmuje bowiem, że zakład ubezpieczeń odpowiadający za sprawcę wypadku komunikacyjnego z tytułu odpowiedzialności cywilnej, dopuszcza się zwłoki, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie 30 dni, licząc od dnia zawiadomienia o wypadku.

W art. 2 w pkt 1 projektu wprowadza się opłatę stałą tysiąca złotych od pozwów o odszkodowanie za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia oraz o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 złotych. Jedną z najpoważniejszych barier, które utrudniają albo uniemożliwiają ofiarom wypadków komunikacyjnych dostęp do sądu, są wysokie opłaty sądowe, w przypadku poważnych wypadków komunikacyjnych liczone w dziesiątkach tysięcy złotych.

Art. 2 pkt 2 projektu zwalnia od opłaty osoby fizyczne wstępujące do sprawy, jeśli to prokurator wytoczył powództwo lub zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania. Nie ma uzasadnienia, aby pobierać opłatę od osoby fizycznej, która nie zainicjowała postępowania sądowego.

W art. 2 w pkt 3 projektu zaproponowano, w ślad za rozwiązaniem zawartym w pkt 1, aby opłaty sądowe nie były pobierane od pisma zawierającego oświadczenie o rozszerzeniu powództwa lub o jego zmianie w sprawach o roszczenia odszkodowawcze, które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 zł.

Art. 2 pkt 4 wprowadza zwolnienie od kosztów sądowych dla osoby fizycznej żądającej przyznania renty tymczasowej (art. 444 § 3 Kodeksu cywilnego) oraz zmiany wysokości lub czasu trwania renty na podstawie art. 907 § 2 Kodeksu cywilnego. Dotychczas te dwa żądania nie są objęte zwolnieniem, mimo że obejmuje ono

pozostałe rodzaje roszczeń o rentę.

2. Skutki i wyniki konsultacji

Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe oraz wyniki konsultacji są przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji. Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zamieszczono na senackiej stronie internetowej.

3. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji: od następnej strony

<p>Tytuł projektu: <i>ustawa o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych</i></p>	<p>Data sporządzenia: 16 lutego 2022 r.</p>
<p>Przedstawiciel wnioskodawcy: Senator Krzysztof Kwiatkowski</p>	<p>Źródło: inicjatywa komisji</p>
<p>Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Maciej Telec, główny legislator, tel. 22 694 9302 w zakresie OSR: Katarzyna Majewska, główny ekspert, tel. 22 694 9259</p>	<p>Nr druku: 608, 608 S, 608 X</p>
OCENA SKUTKÓW REGULACJI	
<p>1. Jaki problem jest rozwiązywany?</p>	
<p>Zidentyfikowano następujące problemy związane z dochodzeniem i wypłatą odszkodowania lub zadośćuczynienia przez ofiary wypadków drogowych oraz ich najbliższych:</p>	
<p>1. Zgodnie z art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdy wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania w tym terminie okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. W terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, zakład ubezpieczeń zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyznaniu niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.</p>	
<p>Powyższy przepis prowadzi do tego, że w przypadku gdy ustalenie odpowiedzialności zakładu albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego zakłady ubezpieczeń zwlekają z wypłatą świadczenia i oczekują na zakończenie postępowań sądowych trwających bardzo często kilka, a nawet kilkanaście lat. Czynią to zarazem wbrew wyraźnej dyspozycji art. 817 <i>Kodeksu cywilnego</i>, w myśl którego ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Na nadrzędny dla kwestii wypłaty odszkodowania charakter art. 817 <i>Kodeksu cywilnego</i> wskazuje przy tym orzecznictwo Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy przyjmuje bowiem, że zakład ubezpieczeń odpowiadający za sprawę wypadku komunikacyjnego z tytułu odpowiedzialności cywilnej, dopuszcza się zwłoki, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie 30 dni, licząc od dnia zawiadomienia o wypadku.</p>	
<p>2. Jedną z najpoważniejszych barier, które utrudniają albo uniemożliwiają ofiarom wypadków komunikacyjnych dostęp do sądu, są wysokie opłaty sądowe, które w przypadku poważnych wypadków komunikacyjnych liczone są w dziesiątkach tysięcy złotych (jedynie osoby wnoszące pozew o przyznanie renty na podstawie przepisów art. 444 § 2 lub art. 446 § 2 <i>Kodeksu cywilnego</i> lub występujące z żądaniem udzielenia zabezpieczenia takiego roszczenia są zwolnione od kosztów sądowych). Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sprawach o prawa majątkowe przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 złotych pobiera się opłatę stosunkową wynoszącą 5% tej wartości, nie więcej jednak niż 200 000 złotych. Przepisy ustawy wskazują szczególne sytuacje, kiedy przy wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia przekraczającej 20 000 zł zamiast opłaty stosunkowej pobiera się opłatę stałą w wysokości 1 000 zł (art. 13a, art. 13b), jednak nie dotyczą one pozwów o odszkodowanie za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia oraz o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę.</p>	
<p>Ponadto zgodnie z art. 17 ww. ustawy w razie wstąpienia do sprawy osoby, na której rzecz prokurator (bądź też inny organ posiadający szczególną legitymację) wytoczył powództwo lub zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania, pobiera się od tej osoby opłatę należną od takiego pozwu lub wniosku. Trudno uznać, że w sytuacji gdy prokurator stwierdził, że „ochrona praworządności, praw obywateli lub interesu społecznego” wymaga wytoczenia powództwa lub zgłoszenia wniosku na rzecz określonej osoby fizycznej, zwłaszcza poszkodowanej w wyniku wypadku komunikacyjnego, istnieje uzasadnienie, aby pobierać od tej osoby opłatę z tytułu zainicjowania postępowania sądowego.</p>	
<p>2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt.</p>	
<p>Rekomendowanym rozwiązaniem jest: – usunięcie z art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym</p>	

<p><i>i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych</i> końcowego fragmentu, który – z racji wskazania, że ustalenie odpowiedzialności zakładu albo wysokości odszkodowania może dokonać się w toczącym się postępowaniu karnym lub cywilnym – w praktyce był wykorzystywany przez zakłady ubezpieczeń jako uzasadnienie zwłoki w wypłacie świadczenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokonanie następujących zmian w ustawie <i>o kosztach sądowych w sprawach cywilnych</i>: <ul style="list-style-type: none"> o wprowadzenie opłaty stałej w wysokości 1 000 zł od pozwów o odszkodowanie za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia oraz o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę w następstwie przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, w przypadku gdy dochodzona kwota przekracza 20 000 zł, o zwolnienie z opłaty osoby fizycznej wstępującej do sprawy, na rzecz której prokurator wytoczył powództwo lub zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania, o stworzenie wyjątku w zakresie pobierania opłaty sądowej od pisma zawierającego oświadczenie o rozszerzeniu powództwa lub o jego zmianie, jeżeli tego typu modyfikacja roszczenia następuje w ww. sprawach, o zwolnienie z kosztów sądowych osoby fizycznej żądającej zmiany wysokości lub czasu trwania renty na podstawie art. 907 § 2 <i>Kodeksu cywilnego</i>. <p>Oczekiwany efektem regulacji będzie wsparcie ofiar przestępstw wypadków drogowych oraz ich najbliższych poprzez ułatwienie im dostępu do sądu oraz przyspieszenie procedury wypłaty świadczeń odszkodowawczych przez zakłady ubezpieczeń.</p>			
<p>3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?</p> <p>Zc względu na specyfikę projektu dokonanie porównania międzynarodowego jest niecelowe.</p>			
<p>4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.</p>			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Ofiary przestępstw wypadków drogowych oraz ich najbliżsi	W 2020 r. w Polsce doszło do 23,5 tys. wypadków drogowych, w wyniku których 2 491 osób poniosło śmierć, a 26 463 osoby zostały ranne.	Komenda Główna Policji	<ul style="list-style-type: none"> • Przyspieszenie procedury wypłaty świadczeń odszkodowawczych przez zakłady ubezpieczeń. • Ułatwienie dostępu do sądu w związku z wprowadzeniem: <ul style="list-style-type: none"> – opłaty stałej w wysokości 1 000 zł od pozwów o odszkodowanie za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia oraz o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, w przypadku gdy dochodzona kwota przekracza 20 000 zł, – ustawowego zwolnienia od obowiązku poniesienia opłaty w przypadku rozszerzenia lub zmiany powództwa w ww. sprawach, – ustawowego zwolnieniem od kosztów sądowych także osób dochodzących zmiany wysokości lub czasu trwania renty na podstawie art. 907 § 2 <i>Kodeksu cywilnego</i>
Osoby fizyczne, na rzecz których prokurator wytoczył powództwo albo złożył wniosek o wszczęcie postępowania sądowego w sprawach cywilnych (w tym ofiary przestępstw wypadków drogowych oraz ich najbliżsi)	Brak danych	–	Zniesienie obowiązku uiszczania opłaty należnej od pozwu albo wniosku w przypadku wstąpienia do sprawy.
Zakłady ubezpieczeniowe	60 (stan na koniec III kwartałów 2020 r.)	Komisja Nadzoru Finansowego	Obowiązek szybszej wypłaty świadczeń, niezależnie od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.
<p>5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.</p> <p>Projekt ustawy został przesłany w dniu 21 stycznia 2022 r. do zaopiniowania Ministrowi Finansów, Ministrowi Sprawiedliwości, Pierwszemu Zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratorowi Krajowemu, Sądowi Najwyższemu, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Komisji Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu.</p>			

Rzecznikowi Finansowemu, Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „JUSTITIA”, Stowarzyszeniu Sędziów THEMIS, Stowarzyszeniu Prokuratorów „Lex super omnia”, Business Centre Club, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji Lewiatan, Polskiej Izbie Ubezpieczeń, Polskiemu Biuru Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń S.A., Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A., GENERALI Towarzystwu Ubezpieczeń S.A., Aviva Towarzystwu Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Termin nadsyłania opinii ustalono na dzień 7 lutego 2022 r.

Minister Sprawiedliwości (MS) przedstawił negatywne stanowisko odnośnie do proponowanych zmian w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W opinii MS, wprowadzenie opłaty stałej w sprawach o roszczenia wynikające z art. 444-446 *Kodeksu cywilnego*, będących następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, z perspektywy interesów fiskalnych państwa i potrzeby – przynajmniej częściowej – rekompensaty za sprawowanie wymiaru sprawiedliwości, w tym z uwagi na stopień zaangażowania orzeczników, jak i pracowników sekretariatów sądowych w tego rodzaju sprawach, jest niecelowe.

Zdaniem Ministra za pozostawieniem dotychczasowej regulacji bez zmian przemawia także istniejąca obecnie możliwość uzyskania zwolnienia z obowiązku wniesienia opłaty sądowej. Szczególna sytuacja osób dochodzących swoich praw na podstawie ww. przepisów *Kodeksu cywilnego* sprawia, że wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych są w przeważającej mierze uwzględniane, przy czym niejednokrotnie są to zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych w całości, a zatem nie tylko w zakresie opłaty od pozwu.

Ponadto w opinii Ministra proponowana regulacja ma charakter wycinkowy – ogranicza bowiem wysokość opłaty tylko w stosunku do jednej z kategorii osób pokrzywdzonych czynem niedozwolonym, noszącym znamiona przestępstwa, którego skutkiem jest uszczerbek na zdrowiu. Projektowana regulacja nie uwzględnia roszczeń osób wymienionych w art. 446 *Kodeksu cywilnego*, których pokrzywdzenie również może wynikać z przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym, jak i innych czynów niedozwolonych, godzących zazwyczaj w życie lub zdrowie pokrzywdzonych, takich jak np. niedochowanie należytej staranności przy udzielaniu świadczenia medycznego. W ocenie Ministra nie ma uzasadnienia dla udzielenia ulgi ustawowej w opłacie sądowej poszkodowanym w wyniku zaledwie jednego szczególnego typu czynu niedozwolonego, przy pozostawieniu obowiązku uiszczenia opłaty sądowej dla poszkodowanych innym typem czynu, przy tożsamości dóbr będących przedmiotem uszczerbku.

Odnosząc się do projektowanych zmian art. 17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, MS zauważył, że przepis ten nie był dotychczas nowelizowany i nie budził wątpliwości na gruncie judykatury, jak i doktryny. Obowiązek wynikający z powyższego przepisu jest o tyle zasadny, że został nałożony na stronę, która jest powodem w znaczeniu materialnym (prokurator jest natomiast powodem w znaczeniu formalnym). Należy też pamiętać, że do opłaty należynej od pozwu albo wniosku o wszczęcie postępowania wniesionego na rzecz oznaczonej osoby przez podmioty, które w postępowaniu cywilnym zajmują pozycję podobną do pozycji prokuratora (organizacje pozarządowe, Rzecznik Praw Obywatelskich, inspektorzy pracy, powiatowi lub miejscy rzecznicy konsumentów) przepis art. 17 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stosuje się odpowiednio. Co za tym idzie, zmiana powyższego przepisu tym bardziej będzie miała negatywny wpływ na budżet państwa. Niezrozumiałym jest także, dlaczego osoby, na rzecz których powództwo zostało wytoczone przez prokuratora miałyby być traktowane preferencyjnie w stosunku do osób samodzielnie kierujących pozew do sądu.

Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) pozytywnie oceniła propozycję zmiany art. 21 w ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, polegającą na zwolnieniu z podatku dochodowego od osób fizycznych odsetek od odszkodowań lub zadośćuczynień otrzymanych na podstawie wyroku lub ugody sądowej oraz odsetek od odszkodowań w postaci rent przyznanych na podstawie przepisów prawa cywilnego. W opinii KNF zasadne wydaje się, aby odsetki, jako świadczenie uboczne, mające na celu zrekomensowanie osobie uprawnionej skutków opóźnienia w wypłacie należnego świadczenia głównego (m.in. utratę wartości pieniądza w czasie) podlegało takim samym zasadom opodatkowania, jak ma to miejsce w przypadku świadczenia głównego.

Zdaniem KNF również proponowana zmiana ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest korzystna dla osób fizycznych dochodzących na drodze sądowej roszczeń wynikających z art. 444, art. 445 lub art. 446 *Kodeksu cywilnego*, które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Proponowane obniżenie opłat z pewnością ułatwi dochodzenie roszczeń, zastępując aktualnie dostępną dla nich możliwość zwolnienia od kosztów sądowych.

Z kolei oceniając projektowaną zmianę art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, KNF wyraził pozytywne stanowisko co do jej intencji, tj. przyspieszenia możliwości uzyskania odszkodowania przez uprawnionych/poszkodowanych, którym przysługuje roszczenie o odszkodowanie na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Jednak w opinii KNF, projektowana zmiana treści powyższego przepisu nie jest właściwym środkiem do osiągnięcia tego celu.

Analiza orzeczeń Sądu Najwyższego wskazuje, że zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą ubezpieczyciel ma prawo powstrzymać się z wypłatą odszkodowania do czasu ustalenia jego odpowiedzialności lub wysokości świadczenia

w określonych warunkach, przy czym niedopuszczalne jest bezzasadne wstrzymywanie się zakładu ubezpieczeń z realizacją świadczenia. W opinii Sądu Najwyższego prowadzone postępowanie karne nie upoważnia zakładu ubezpieczeń do zaniechania prowadzenia postępowania likwidacyjnego do czasu prawomocnego zakończenia sprawy karnej. Należącego do istoty działalności ubezpieczeniowej obowiązku ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności ubezpieczycieli nie może przerzucać na inne podmioty, w szczególności nie może biernie oczekiwać na wynik postępowania karnego, a jeżeli tak postąpi, dopuszcza się zwłoki w wykonaniu swojego zobowiązania.

Według KNF projektodawca nie uzasadnił przekonującego, dlaczego proponuje zmianę art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), zwłaszcza że art. 817 § 2 Kodeksu cywilnego jest przepisem o podobnej treści i analogicznym celu. Należy również zauważyć, że projektowana zmiana art. 14 ust. 2 o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) nie jest spójna z innymi przepisami tej ustawy, których projektodawca nie kwestionuje, np. art. 13 ust 1, który dopuszcza możliwość spełnienia świadczenia po uprawomocnieniu się orzeczenia sądowego.

KNF dodatkowo wskazał również na pewne pozaprawne i praktyczne aspekty ewentualnego wprowadzenia projektowanych zmian w art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...). Projektowana zmiana może powodować, że zakłady ubezpieczeń, zobligowane nową treścią art. 14 ust. 2 ww. ustawy do zajęcia ostatecznego stanowiska w sprawie w terminie maksymalnie 90 dni od daty zgłoszenia szkody, mogą odmawiać wypłaty odszkodowań w tych sytuacjach, w których nie jest możliwe w tym czasie rozstrzygnięcie co do zasadności roszczenia poszkodowanych/uprawnionych i tym samym co do odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń. Zakłady ubezpieczeń motywować będą swoje postępowanie obowiązkiem dbania o swoją kondycję finansową, broniąc się tym samym przed wypłatą roszczeń potencjalnie niezasadnych, w sytuacjach, gdy np. okoliczności zdarzenia lub rodzaj zgłaszanych roszczeń są na tyle wątpliwe, że nie pozwalają zakładowi ubezpieczeń stwierdzić bezwarunkowej odpowiedzialności w ustawowym terminie 14 lub 90 dni.

Ustawowe obligowanie zakładu ubezpieczeń do wypłaty odszkodowania lub świadczenia w sytuacji, w której brak jest wystarczających dowodów na zasadność roszczenia, może spowodować pogorszenie sytuacji finansowej zakładów ubezpieczeń, a w skrajnych przypadkach może zagrozić ich zdolności do realizacji zobowiązań z umów ubezpieczenia. Zakład ubezpieczeń teoretycznie mógłby wypłacać sporne roszczenia informując, że wypłata następuje z „zastrzeżeniem zwrotu”, jednak szanse na odzyskanie kwoty wypłaconych świadczeń po zakończeniu długotrwałego postępowania sądowego mogłyby okazać się w praktyce znikome. W takiej sytuacji zakład ubezpieczeń zmuszony będzie spisać w straty nieściągalne należności z tytułu wypłaconych świadczeń nienależnie odszkodowań. Przy większej skali takiego zjawiska, ponoszone w tym zakresie straty mogą przełożyć się również na zmiany w taryfikacji (zwiększenie cen ubezpieczeń), bowiem większa szkodliwość i brak możliwości odzyskania wypłaconych kwot będą wymagały zwiększenia składki z tytułu zawieranych umów ubezpieczenia. Trudno oszacować, czy straty te mogłyby zostać zrekompensowane poprzez kwoty zaoszczędzone przez zakłady ubezpieczeń na niezasądzonych odsetkach za nieterminową likwidację szkód.

KNF zastrzegł też, że proponowana regulacja nie odnosi się w żaden sposób do sytuacji, w której po dokonaniu przez zakład ubezpieczeń wypłaty odszkodowania okaże się, że zobowiązany do jego wypłaty powinien być inny podmiot (np. inny zakład ubezpieczeń, UFG lub inny podmiot, instytucja). Jeżeli postulowana zmiana art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) miałyby wejść w życie, wydaje się niezbędne zagwarantowanie zakładom ubezpieczeń uprawnień wzorowanych na tych z art. 14 ust. 4a i art. 14a ww. ustawy w stosunku do innych zakładów, podmiotów, instytucji lub do samych poszkodowanych, którym wypłacono odszkodowania, w sytuacji, gdy po dokonaniu wypłaty okaże się, że roszczenie nie było zasadne lub do jego wypłaty powinien zostać zobowiązany zupełnie inny podmiot.

Naczelna Rada Adwokacka (NRA) pozytywnie ocenia projektowaną ustawę. Jednocześnie NRA zaproponowała, aby projektowana zmiana ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych dotyczyła szerszej grupy osób – również poszkodowanych przez błędy medyczne. Dodawany art. 13f ww. ustawy mógłby zawierać wyszczególnienie przedmiotowe, a nie podmiotowe (tzn. z uwagi na rodzaj roszczeń – dotyczących obrażeń ciała lub uszczerbku na zdrowiu). NRA zasugerowała również rozważenie, czy zamiast opłaty stałej nie powinno zostać wprowadzone całkowite zwolnienie z kosztów sądowych, jak że koszty sądowe to nie tylko opłata od pozwu, ale też bardzo drogie opinie biegłych, a także opłaty za każde postanowienie wydane w toku postępowania sądowego, czy wreszcie – opłata od apelacji).

Ponadto należy zastanowić się nad rozciągnięciem opłaty stałej (lub ewentualnego zwolnienia z kosztów sądowych) również na przepisy art. 447 Kodeksu cywilnego (dotyczącego możliwości przyznania przez sąd zamiast renty lub jej części odszkodowania jednorazowego) oraz art. 907 § 2 Kodeksu cywilnego, który umożliwia poszkodowanym oraz zakładom ubezpieczeń występowanie do sądu o podwyższenie/obniżenie już zasądzonej renty.

Polska Izba Ubezpieczeń (PIU) zwróciła uwagę, że przepis art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w obecnym brzmieniu jest uzasadniony w związku z akcesoryjnym charakterem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, który oznacza, że odszkodowanie z tytułu tego ubezpieczenia ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem. Wysokość odszkodowania powinna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności, zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania. Ustalenie,

czy sprawca ponosi odpowiedzialność za szkodę ma fundamentalne znaczenie dla określenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, a także jej zakresu.

Ponadto przewidziana w ww. przepisie możliwość odsunięcia w czasie wypłaty świadczenia pomimo upływu 90 dni od zawiadomienia o szkodzie ma charakter wyjątkowy. PIU nie kwestionuje, że biernie oczekiwanie przez zakład ubezpieczeń na zakończenie postępowania sądowego i zrzućcie na sąd ciężaru całego postępowania dowodowego, nie jest sytuacją pożądaną. Jednak obecne brzmienie omawianego przepisu wcale nie akceptuje nieusprawiedliwionej zwłoki zakładu – wstrzymanie wypłaty odszkodowania jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od wyniku toczącego się postępowania karnego lub cywilnego, co potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych.

PIU podkreśliła, że zakłady ubezpieczeń nie nadużywają uprawnień przewidzianego w art. 14 ust. 2 ww. ustawy, co potwierdza niewielka liczba takich przypadków odniesiona do ogólnej liczby szkód zgłaszanych rocznie. Dane pozyskane z zakładów ubezpieczeń mających ok. 75% udziału w rynku (mierzonego składką przypisaną brutto z ubezpieczeń komunikacyjnych) wskazują, że w skali roku jest to 9 600 szkód na 1 160 000 szkód zgłoszonych w 2020 r. z OC ppm, czyli 0,8%.

W opinii PIU niezasadne oczekiwanie na wynik toczącego się procesu nie jest także korzystne dla zakładu ubezpieczeń, skutkuje bowiem obowiązkiem zapłaty odsetek. Natomiast brak możliwości powstrzymania się z wypłatą świadczenia w przypadkach, gdy pomimo należytej staranności nie jest możliwe ustalenie odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, będzie skutkowało wypłatą świadczeń nienależnych, a następnie koniecznością dochodzenia ich zwrotu. Wypłacone przez ubezpieczyciela świadczenie może zostać zużyte lub utracone, wobec czego odzyskanie go może okazać się w praktyce niemożliwe.

Jeżeli chodzi o proponowaną zmianę ustawy o *kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, to Polska Izba Ubezpieczeń uznała, że wymaga ona pogłębionej analizy. Przepis przewiduje bowiem wprowadzenie opłaty stałej w sprawach o roszczeniach wynikające z art. 444, art. 445 lub art. 446 k.c., które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, zaś o popełnieniu przestępstwa może przesądzić wyłącznie prawomocny wyrok skazujący wydany przez sąd karny. Skorzystanie przez poszkodowanego wypadkiem komunikacyjnym z dobrodziejstwa proponowanej normy prawnej będzie możliwe dopiero wówczas, gdy w sprawie zostało już przeprowadzone postępowanie karne zakończone wyrokiem skazującym, w którym stwierdzono, że sprawca wypadku dopuścił się przestępstwa.

Ponadto, zdaniem PIU, postulowana zmiana w części jest bezprzedmiotowa. Stosownie bowiem do art. 96 pkt 16 ustawy o *kosztach sądowych w sprawach cywilnych* zwolnienie od kosztów sądowych przysługuje w przypadku wniesienia pozwu o rentę na podstawie art. 444 § 2 lub art. 446 § 2 *Kodeksu cywilnego*. Niezależnie od powyższego, obowiązujące przepisy ustawy przewidują już możliwość zwolnienia przez sąd z obowiązku poniesienia kosztów sądowych w całości lub części. Instytucja zwolnienia od kosztów pozwala osobie fizycznej uzyskać zwolnienie bez daleko idącego formalizmu i skomplikowanej procedury, tj. pod warunkiem, że osoba ta złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek. Regulacje w tym zakresie są ukształtowane na tyle elastycznie, że w rachubę wchodzi zarówno zwolnienie od kosztów sądowych w całości, jak i zwolnienie częściowe. Praktyka korzystania z powyższej instytucji jest powszechna, a sądy zwalniają od kosztów sądowych osoby fizyczne, które znajdują się w złej sytuacji materialnej. Nie ma żadnych barier dla korzystania z instytucji zwolnienia od kosztów sądowych przez osoby fizyczne dochodzące na drodze postępowania sądowego odszkodowania lub zadośćuczynienia.

W opinii **Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (PBUK)** projektowana zmiana ustawy o *podatku dochodowym od osób fizycznych*, mająca na celu zwolnienie odsetek od odszkodowań/zadośćuczynień od podatku dochodowego, nie jest potrzebna i prowadziłaby do powstania superfluum ustawowego, gdyż odsetki otrzymane w związku z nieterminową wypłatą należności są zwolnione z podatku dochodowego na mocy ustawy z dnia 29 października 2021 r. o *zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw*, która weszła w życie z dniem 1.01.2022 r.

Ponadto PBUK zwróciło uwagę, że propozycja wykreślenia części art. 14 ust. 2 ustawy o *ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych*, zakłada, że zakład ubezpieczeń byłby de facto zobowiązany do świadczenia również przed ustaleniem tego, czy jego klient – posiadacz lub kierujący pojazdem – są obowiązani do odszkodowania z wyrządzonej w związku z ruchem tego pojazdu szkody oraz granic ich odpowiedzialności cywilnej. Byłoby to niespójne z przepisami art. 34 i art. 36 ww. ustawy stanowiących, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, a odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym.

Kwestionowana część obecnego brzmienia art. 14 ust. 2 ustawy nie oznacza, że zakład ubezpieczeń ma prawo biernie oczekiwać na wynik toczącego się postępowania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów zakład ubezpieczeń powinien dochować należytej staranności w dążeniu do wyjaśnienia podstaw i rozmiaru swej odpowiedzialności, a jeżeli tego zaniecha, również zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisu art. 14 ust. 2 ustawy, popada w zwłokę. Powyższy

przepis jest zdaniem PBUK prawidłowy i nie wymaga interwencji ustawodawcy.

PBUK nie zgłasza uwag w zakresie proponowanej nowelizacji ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, uznając tę inicjatywę za słuszną.

Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (UFG) zwraca uwagę, że wprowadzenie projektowanej zmiany art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) wymaga pogłębionej analizy i konsultacji z branżą ubezpieczeniową. Przyjęcie powyżej zmiany może bowiem powodować daleko idące konsekwencje dla procesu obsługi roszczeń i ich kalkulacji, a także zwiększenie ryzyka ubezpieczeniowego i konieczność wypłaty świadczeń przed orzeczeniem sądu, a więc w sytuacji nieustalanej odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń co do zasady lub co do wysokości, co z kolei może skutkować koniecznością uwzględnienia dodatkowego ryzyka w wysokości kosztów wypłat odszkodowań. Zdaniem UFG aktualne brzmienie omawianego przepisu nie dopuszcza nieusprawiedliwionej zwłoki zakładów ubezpieczeń przy dokonywaniu wypłat odszkodowań.

UFG wskazał również, że nieuzasadnione oczekiwanie na wynik toczącego się postępowania nie jest także korzystne dla zakładu ubezpieczeń, gdyż taka praktyka skutkowałaby obowiązkiem zapłaty ewentualnych odsetek. Wprowadzenie projektowanej zmiany oznaczałoby natomiast, że zakład ubezpieczeń nie będzie miał możliwości powstrzymania się z wypłatą świadczenia w przypadkach, gdy pomimo należytej staranności nie będzie możliwe ustalenie odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, co doprowadzi do obowiązku wypłaty świadczeń, które w wyniku późniejszego postępowania sądowego mogą okazać się nienależne, a następnie powstanie konieczność dochodzenia ich zwrotu i ponoszenia dodatkowych kosztów z tego tytułu.

Projektowaną zmianę ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych UFG uznał za niezasadną. Skorzystanie przez poszkodowanego wypadkiem komunikacyjnym z dobrodziejstwa proponowanej normy prawnej będzie możliwe tylko wówczas, gdy w sprawie zostało już przeprowadzone postępowanie karne zakończone wyrokiem skazującym, w którym stwierdzono, że sprawca wypadku dopuścił się przestępstwa. Ponadto obecnie funkcjonująca konstrukcja proporcjonalnego obliczania wysokości opłaty sądowej w stosunku do przedmiotu wartości sporu jest gwarantującą zapobieżenia eskalowania wartości przedmiotu sporu do nadmiarowych kwot. Zdaniem UFG wprowadzenie proponowanej zmiany może doprowadzić do nagminnego określania wartości przedmiotu sporu na poziomie rażąco wygórowanym.

Postulowana zmiana wydaje się również częściowo bezprzedmiotowa, zważywszy na treść przepisu art. 96 pkt 16 ww. ustawy, zgodnie z którą zwolnienie od kosztów sądowych przysługuje już w przypadku wniesienia pozwu o rentę na podstawie art. 444 § 2 lub art. 446 § 2 *Kodeksu cywilnego*. Dodatkowo aktualnie obowiązujące regulacje ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewidują już możliwość skutecznego zwalniania przez sąd z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości lub części, o ile przemawiają za tym uzasadnione okoliczności, a praktyka korzystania z tej instytucji jest powszechna.

Rzecznik Praw Obywatelskich nie zgłosił uwag do projektu. Zauważył jedynie, że odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty należności niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym, wolnych od podatku dochodowego lub od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku, zostały zwolnione z podatku dochodowego na mocy ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2105, z późn. zm), zwanej „Polskim Ładem”, przy czym to rozwiązanie ma zastosowanie wyłącznie do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2021 r., a więc nie rozwiąże problemu osób, które otrzymały odsetki od zasądzonych odszkodowań/zadośćuczynień przed dniem 1 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w odniesieniu do projektowanych zmian w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwrócił uwagę, że nie wzięto pod uwagę, iż przepisy przewidujące pobranie opłaty od pozwu stosuje się również do opłaty od apelacji i skargi kasacyjnej. W tym kontekście hipoteza art. 13f ww. ustawy w projektowanym brzmieniu wydaje się być zbyt szeroka, gdyż przewidziana w nim preferencja dotyczyć będzie każdej strony będącej osobą fizyczną, a więc nie tylko powoda, ale i pozwanego – sprawcy wypadku. Przykładowo jeżeli powództwo ofiary wypadku zostanie uwzględnione, a sprawca będzie wnosił apelację albo skargę kasacyjną, przy zaproponowanym brzmieniu przepisu art. 13f ustawy będzie korzystał z preferencyjnej opłaty. Trudno znaleźć uzasadnienie dla takiej sytuacji.

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że również konsekwencje zaproponowanej zmiany art. 17 ww. ustawy będą szerokie – nie ograniczą się do procesów o odszkodowanie lub zadośćuczynienie na rzecz ofiar wypadków komunikacyjnych albo członków ich rodzin, a obejmować będą wszelkie postępowania wszczynane przez prokuratora na rzecz oznaczonej osoby bez względu na przedmiot tych postępowań. Prokurator może bowiem wszczynać postępowania nie tylko na rzecz osób fizycznych, ale i prawnych – także te drugie będą korzystać ze zwolnienia z opłat. Co więcej, uznaje się, że uregulowanie art. 17 ustawy ma zastosowanie do organów i podmiotów wytaczających powództwo na prawach prokuratora, w tym do organizacji pozarządowych. W uzasadnieniu nie wyjaśniono, z jakich względów zniewolizowany art. 17 ustawy miałby zwalniać z opłat sądowych wszelkie podmioty (nie tylko osoby fizyczne), które wstąpiły do postępowań wszczynanych na ich rzecz nie tylko przez prokuratora, ale także przez podmioty i organy, do których stosuje się przepisy o prokuraturze wszczynającym postępowanie na rzecz oznaczonej osoby.

W ocenie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zaproponowana w projekcie zmiana art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wydaje się być korzystna z punktu widzenia interesów konsumentów, bowiem ma na celu usprawnienie i przyspieszenie wypłaty przez zakład ubezpieczeń świadczenia należnego poszkodowanemu. Jednak ww. zagadnienie wymaga kompleksowej analizy i całościowego uregulowania. W projekcie brak jest bowiem propozycji regulacji wskazujących sytuacje, w których w toczącym się postępowaniu sądowym m.in. nie zostanie ustalona odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń bądź też ustalona zostanie wysokość świadczenia w kwocie niższej niż faktycznie wypłacona. W takiej sytuacji zakład ubezpieczeń mógłby skutecznie domagać się zwrotu wypłaconego świadczenia (wraz z ew. odsetkami). Należy rozważyć, czy możliwość szybszego uzyskania świadczenia jest dla konsumenta korzystna, pomimo ryzyka, że konsument ostatecznie będzie zobligowany do zwrotu uzyskanego świadczenia w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia postępowania przed sądem.

Rzecznik Finansowy poparł cel, jaki przyświeca projektowanej ustawie, jednak zdaniem Rzecznika wymaga rozważenia, czy proponowane zmiany realnie wpłyną na poprawę sytuacji poszkodowanych. Z doświadczeń Rzecznika wynika, że obecnie zasadniczym problem w procesie likwidacji szkód są zaniżone świadczenia odszkodowawcze, a nie terminowość ich wypłacania.

Rzecznik zwrócił również uwagę, że projektowana zmiana przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie wyczerpuje wszystkich roszczeń, z jakimi mogą występować do sądu osoby poszkodowane na skutek przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

W odniesieniu do propozycji z art. 1 projektu Rzecznik Finansowy podniósł, że projektowana zmiana może budzić wątpliwości co do tego, czy nowelizowany art. 21 ust. 1 pkt 3c ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych będzie miał szersze zastosowanie niż aktualnie obowiązujący art. 21 ust. 1 pkt 95b tej ustawy.

Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego – Prokurator Krajowy poinformował, że nie zgłasza uwag do projektu.

Na wspólnym posiedzeniu w dniu 10 lutego 2022 r. Komisja Budżetu i Finansów Publicznych, Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisja Ustawodawcza rozpatrzyły projekt i wniosły do niego poprawkę zmieniającą treść art. 13f dodawanego w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (art. 3 pkt 1 projektu zawartego w druku nr 608 S).

Podczas drugiego czytania projektu zgłoszono poprawki modyfikujące jego zakres przedmiotowy, w tym uzupełniające ustawowy katalog zwolnień od kosztów sądowych przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (art. 2 pkt 3 i 4). Senat uchwalił projekt w brzmieniu uwzględniającym zgłoszone poprawki.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Dochody ogółem	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
budżet państwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
budżet państwa	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania:												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja będzie miała wpływ na sektor finansów publicznych – spowoduje spadek dochodów budżetu państwa (z tytułu kosztów sądowych, w tym opłat). Dane statystyczne gromadzone na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w tym na podstawie ustawy o <i>statystyce publicznej</i> , nie pozwalają na wyodrębnienie wpływów z tytułu opłat sądowych w sprawach o roszczenia wynikające z art. 444 § 1, art. 445 § 1 i 3, art. 446 § 1, 3 i 4, art. 446 ¹ , art. 446 ² oraz art. 447 <i>Kodeksu cywilnego</i> , które są następstwem przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej ponad 20 000 złotych, opłat od pisma zawierającego											

		<p>oświadczenie o rozszerzeniu powództwa lub o jego zmianie w ww. sprawach, opłat należnych od pozwu lub wniosku o wszczęcie postępowania wniesionego na rzecz osoby fizycznej przez prokuratora lub podmioty, które w postępowaniu cywilnym zajmują pozycję podobną do pozycji prokuratora, a także kosztów sądowych pobieranych od osób fizycznych żądających zmiany wysokości lub czasu trwania renty na podstawie art. 907 § 2 <i>Kodeksu cywilnego</i>.</p> <p>Modelowanie wpływu projektowanych rozwiązań na budżet państwa wymagałoby pozyskania odpowiednich informacji ze wszystkich sądów powszechnych lub przeprowadzenia badania statystycznego na reprezentatywnej próbie ww. jednostek. Z uwagi na niewspółmiernie duży koszt i pracochłonność przeprowadzenia takiego badania w porównaniu do korzyści informacyjnych, zgodnie z zasadą proporcjonalności wynikającą z <i>Wytocznych do przeprowadzania oceny wpływu (...)</i>¹, odstąpiono od oszacowania skutków budżetowych w ujęciu pieniężnym.</p> <p>Projektowane zmiany dotyczące opłat sądowych mogą mieć wpływ na budżet państwa w dziale 755 <i>Wymiar sprawiedliwości</i>, bowiem głównymi źródłami dochodów uzyskiwanych w tym dziale są właśnie opłaty sądowe oraz inne opłaty uiszczane z tytułu postępowań sądowych.² Aczkolwiek powyższa kategoria dochodów jest bardzo szeroka, a jak wspomniano na wstępie, nie jest możliwe wyodrębnienie z niej kosztów sądowych, w tym opłat, których pobierania zaprzestanie się na podstawie projektowanej ustawy.</p>							
		7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodziny, obywateli i gospodarstwa domowe.							
		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	zakłady ubezpieczeniowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.</p> <p>Projektowana ustawa co do zasady pozytywnie wpłynie na sytuację osób poszkodowanych w wypadkach drogowych oraz ich najbliższych – ułatwi im dostęp do sądu oraz wpłynie na przyspieszenie procedury wypłaty świadczeń odszkodowawczych przez zakłady ubezpieczeń.</p> <p>Projektowana regulacja może niekorzystnie wpłynąć na sytuację zakładów ubezpieczeniowych. Brak możliwości powstrzymania się z wypłatą świadczenia w sytuacji, gdy nie jest możliwe ustalenie odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, w niektórych przypadkach będzie skutkowało wypłatą świadczeń, które w wyniku późniejszego postępowania sądowego mogą okazać się nienależne, a następnie koniecznością dochodzenia ich zwrotu i ponoszenia dodatkowych kosztów z tego tytułu.</p> <p>Z punktu widzenia osoby poszkodowanej w wypadku drogowym istnieje więc ryzyko, że ostatecznie będzie ona zobligowana do zwrotu (w całości lub części) uzyskanego świadczenia (wraz z ewentualnymi odsetkami) w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu przed sądem.</p> <p>Omawiane rozwiązanie może wpłynąć na pogorszenie sytuacji finansowej zakładów ubezpieczeniowych. Przy dużej skali takiego zjawiska, ponoszone w tym zakresie straty mogą przełożyć się również na wzrost cen ubezpieczeń.</p> <p>Oszacowanie wpływu projektowanych rozwiązań na zakłady ubezpieczeniowe w ujęciu liczbowym i pieniężnym wymagałoby pozyskania odpowiednich informacji ze wszystkich zakładów ubezpieczeniowych lub przeprowadzenia badania statystycznego na reprezentatywnej</p>							

¹ *Wytoczne do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego wydane przez Radę Ministrów zgodnie z § 24 ust. 3 uchwały nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów*

² Najwyższa Izba Kontroli, *Informacja o wynikach kontroli. Wykonanie budżetu sądów powszechnych w 2019 r.*, Warszawa 2020

	<p>próbie tych jednostek. Z uwagi na niewspółmierne duże koszty i pracochłonność przeprowadzenia takiego badania w porównaniu do korzyści informacyjnych, zgodnie z zasadą proporcjonalności wynikającą z <i>Wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu (...)</i>³, ograniczono się do omówienia powyższego wpływu w ujęciu jakościowym.</p>	
<p>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</p>		
<p>☒ nie dotyczy</p>		
<p>9. Wpływ na rynek pracy.</p>		
<p>Brak wpływu.</p>		
<p>10. Wpływ na pozostałe obszary:</p>		
<p>☐ środowisko naturalne</p>	<p>☐ demografia</p>	<p>☐ informatyzacja</p>
<p>☐ sytuacja i rozwój regionalny</p>	<p>☐ mienie państwowe</p>	<p>☐ zdrowie</p>
<p>☐ inne:</p>		
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
<p>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</p>		
<p>Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy dni od dnia ogłoszenia.</p>		
<p>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</p>		
<p>Projektowana regulacja powinna podlegać ewaluacji po 3 latach od jej wejścia w życie w zakresie oceny, czy nastąpiła poprawa dostępu do sądu dla osób poszkodowanych w wypadkach drogowych lub ich najbliższych oraz czy skróceniu uległ okres oczekiwania na wypłatę świadczeń odszkodowawczych przez zakłady ubezpieczeń.</p>		
<p>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).</p>		
<p>Brak.</p>		

³ *Wytyczne do przeprowadzania oceny wpływu (...), op. cit.*

3.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o języku polskim

Podstawowe informacje:

Numer druku sejmowego: **2074**

Data wniesienia projektu: **24 lutego 2022 r.**

Etap: **skierowano do I czytania w Komisjach**

Przydzielona komisja: **Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży**

Wnoszący: **Grupa posłów**

Opis projektu (Kancelaria Sejmu): projekt dotyczy umożliwienia przeprowadzenia egzaminu z języka polskiego jako obcego w trybie zdalnym przy użyciu systemu informatycznego.

Zmieniane ustawy:

1. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim

Opis proponowanych rozwiązań prawnych (redakcja):

Podstawowym założeniem projektu jest umożliwienie przeprowadzania egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego dla obywateli w trybie zdalnym przy użyciu systemu teleinformatycznego oprócz obowiązującego już obecnie trybu stacjonarnego. Kompetencję do ustalenia szczegółowych warunków trybu i sposobu egzaminów proponuje się przekazać ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Projektodawca powołuje się na fakt, iż liczba osób chcących przystępować do egzaminu certyfikacyjnego z języka polskiego już obecnie znacznie przekracza pierwotne oczekiwania, a do tego co roku wzrasta. Z tego powodu obowiązująca organizacja egzaminu przewidująca cztery sesje stacjonarne w roku nie jest w ocenie autorów projektu wystarczająca i konieczne jest wprowadzenie możliwości przeprowadzania egzaminu również w formie zdalnej.

Proponowany termin wejścia w życie ustawy to 14 dzień następujący po dniu jej ogłoszenia.

Uzasadnienie projektu:

Założenia, które legły u podstaw systemu certyfikacji znajomości języka polskiego, przewidywały zainteresowanie na poziomie około 3 000 osób rocznie. Tymczasem obecnie liczba osób, które chcą przystąpić do egzaminu, jest znacznie wyższa. Według szacunków Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego roczne zapotrzebowanie na certyfikaty znajomości języka polskiego wynosi ok. 20 000 rocznie i wykazuje tendencję rosnącą.

Aktualnie do jednej sesji egzaminacyjnej podchodzi ponad 3 tys. zdających. Rocznie organizowane są cztery sesje, co jednak nie jest wystarczające dla pokrycia potrzeb wszystkich zainteresowanych. Według danych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA): w roku 2016 liczba zdających wyniosła 1111, w 2017 r. były to już 2803 osoby, w 2018 r. - 5122, w 2019 r. - 7440, w 2020 r. - 6498 (spadek wynikający z pandemii), w 2021 r. (dane z prognozy) - 12300.

Rozwiązaniem, które pozwoli na stworzenie wszystkim zainteresowanym możliwości przystąpienia do egzaminu, jest wprowadzenie formy zdalnej. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez NAWA wersja on-line egzaminu została już przygotowana, a w połowie 2021 r. odbył się pilotaż, którego wyniki są satysfakcjonujące. Wprowadzenie w życie zdalnej formy zdawania egzaminu powstrzymuje tylko brak nowelizacji ustawy, gdyż obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości.

Sytuacja, w której wiele osób nie może przystąpić do egzaminu z języka narodowego, wpływa niekorzystnie na wizerunek Polski. Stanowi barierę dla osób pochodzenia polskiego, które starają się o obywatelstwo, ale także utrudnia podjęcie pracy tym, którzy mogliby zasilić nasz rynek, np. lekarze, służby medyczne. Jest to również marnotrawstwo, ponieważ z jednej strony Polska traci wpływy z opłat, które wniosłyby osoby przystępujące do egzaminu, a z drugiej nie korzysta z opracowanego i przetestowanego już programu do zdalnego egzaminowania, na który zostały wydatkowane środki

publiczne.

Zgodnie z projektowaną zmianą art. 11i ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania obowiązany będzie do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych warunków, sposobu i trybu przeprowadzania egzaminów przeprowadzanych w trybie zdalnym przy użyciu systemu informatycznego. Przedmiotowe rozporządzenie określać powinno w szczególności sposób dokonywania oceny egzaminów prowadzonych w trybie zdalnymi oraz przewidywać warunki techniczne, które musi spełniać system teleinformatyczny przy pomocy którego egzaminy zdalne będą przeprowadzane. Ww. akt wykonawczy powinien określić także warunki dotyczące bezpiecznego przesyłu i weryfikacji danych oraz informacji przekazywanych przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego.

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na budżet państwa oraz sytuację mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

4.

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Podstawowe informacje:

Numer druku sejmowego: **2072**

Data wniesienia projektu: **17 lutego 2022 r.**

Etap: **skierowano do I czytania w Komisjach**

Przydzielona komisja: **Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka**

Wnoszący: **Senat Rzeczypospolitej Polskiej**

Opis projektu (Kancelaria Sejmu): projekt dotyczy realizacji postulatu zawartego w petycji; dopuszczenia możliwości doręczania pism na adres skrytki pocztowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Zmieniane ustawy:

1. ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Opis proponowanych rozwiązań prawnych (redakcja):

Podstawowym założeniem projektu jest umożliwienie przeprowadzania egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego dla obcokrajowców w trybie zdalnym przy użyciu systemu teleinformatycznego oprócz obowiązującego już obecnie trybu stacjonarnego. Kompetencję do ustalenia szczegółowych warunków trybu i sposobu egzaminów proponuje się przekazać ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Projektodawca powołuje się na fakt, iż liczba osób chcących przystępować do egzaminu certyfikacyjnego z języka polskiego już obecnie znacznie przekracza pierwotne oczekiwania, a do tego co roku wzrasta. Z tego powodu obowiązująca organizacja egzaminu przewidująca cztery sesje stacjonarne w roku nie jest w ocenie autorów projektu wystarczająca i konieczne jest wprowadzenie możliwo-

ści przeprowadzania egzaminu również w formie zdalnej.

Proponowany termin wejścia w życie ustawy to 14 dzień następujący po dniu jej ogłoszenia.

Uzasadnienie projektu:

1. Cel proponowanej ustawy

Projekt ustawy stanowi realizację postulatu zawartego w petycji indywidualnej wniesionej do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 26 sierpnia 2020 r. (P10-88/20). Autor petycji wystąpił z propozycją rozszerzenia regulacji art. 69 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Ppsa) o możliwość doręczeń w postępowaniu administracyjnym na adres skrytki pocztowej. Wskazał on, że skoro aktualnie instytucję doręczenia na adres skrytki pocztowej przewiduje ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Kpc), ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Kpk) i ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Kpw), a jej stosowanie nie spowodowało problemów nawet w tak ważnych sprawach jak proces karny, to powinna ona być również przewidziana w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Zgodnie z art. 135 § 2 Kpc ”§ 2. Na wniosek strony doręczenie może być dokonane na wskazany przez nią adres skrytki pocztowej. W tym wypadku pismo sądowe przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe składa się w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata.”.

Zgodnie z art. 132 § 1a Kpk ”§1a. Na wniosek adresata doręczenie może być dokonane na wskazany przez niego adres skrytki pocztowej. W tym wypadku pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego, o którym mowa w art. 131 § 1 pkt 1, składa się w placówce pocztowej tego operatora, umieszczając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata.”.

Przepis art. 38 § 1 Kpw przewiduje natomiast, że do czynności procesowych prowadzonych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia stosuje się odpowiednio przepisy ww. art. 132 Kpk.

Niezależnie od powyższego za przyjęciem proponowanego rozwiązania, podobnie jak w przypadku procesu cywilnego i karnego, przemawia również:

- 1) ułatwienie dostępu do sądu osobom, które z różnych przyczyn nie mogą odbierać korespondencji w miejscu zamieszkania, w tym osobom bezdomnym;
- 2) aspekt praktyczny, uwzględniający fakt, że niejednokrotnie korzystanie ze skrytki pocztowej jest dla adresata wygodniejsze.

2. Różnice między obowiązującym a projektowanym stanem prawnym

Obecnie w postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie występuje możliwość doręczenia pisma na wniosek adresata na adres skrytki pocztowej. Zgodnie z wyrażoną w art. 69 Ppsa zasadą doręczania pism bezpośrednio adresatowi do rąk własnych (doręczania właściwego) doręczenia dokonuje się w mieszkaniu, w miejscu pracy lub tam, gdzie się adresata zastanie. Adresatem jest w tym przypadku osoba fizyczna, do której sąd kieruje pismo. W zależności od okoliczności może nią być strona, uczestnik postępowania, ich przedstawiciel ustawowy, pełnomocnik, kurator, czy osoba upoważniona do odbioru pisma. Doręczeń dokonuje się w szczególności w miejscu zamieszkania, a w razie niemożności doręczenia pisma w miejscu zamieszkania, doręcza się je w miejscu pracy, do rąk własnych (postanowienie SN z 27 stycznia 1998 r., III CKN 620/97, OSNC 1998/9, poz. 146). Gdy i to jest niemożliwe – wszędzie tam, gdzie się adresata zastanie. Doręczenie pisma w miejscu gdzie się adresata zastanie jest jednak dokonywane przez pracowników sądu albo przez inne upoważnione przez sąd osoby. Doręczyciel nie jest przy tym obowiązany do poszukiwania miejsca pracy adresata, jeżeli nie zostało ono wskazane w adresie podanym przez sąd. Doręcza on pismo do miejsca wybra-

nego i wskazanego przez sąd.

Zgodnie z proponowanym art. 69 § 2 Ppsa na wniosek adresata doręczenie może być dokonane na wskazany przez niego adres skrytki pocztowej. W takim przypadku pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe składa się w placówce pocztowej tego operatora, pozostawiając zawiadomienie o tym w skrytce pocztowej adresata. Zawiadomienie sporządza placówka pocztowa operatora.

W konsekwencji wprowadzenia do Ppsa instytucji doręczania na adres skrytki pocztowej dokonano również odpowiednich zmian w obrębie art. 73 Ppsa. W § 1 tego artykułu skorygowano odesłanie do przywołanych w nim przepisów zastępując wyrazy ”art. 65–72” wyrazami ”art. 65–68, art. 69 § 1 oraz art. 70–72”. Ponadto w artykule tym dodano § 5 nakazujący, w przypadku niepodjęcia pisma w terminie, o którym mowa w proponowanym art. 69 § 2 Ppsa, odpowiednie stosowanie przepisów § 3 i 4 ww. art. 73. Przepis § 5 rozstrzyga tym samym, że doręczenie na adres skrytki pocztowej nie wyklucza powtórnego zawiadomienia po upływie 7 dni, a w ostateczności przyjęcia fikcji doręczenia.

Zgodnie z art. 2 projektowanej ustawy wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, zapewniając minimalne *vacatio legis* zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

3. Skutki i wyniki konsultacji

Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe oraz wyniki konsultacji zostały przedstawione w ocenie skutków regulacji. Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostały zamieszczone na senackiej stronie internetowej.

4. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie zawiera przepisów objętych regulacją prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji: od następnej strony

Tytuł projektu: <i>ustawa o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</i>		Data sporządzenia: 16 lutego 2022 r.	
Przedstawiciel wnioskodawcy: Senator Aleksander Pocię		Źródło: petycja	
Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Sławomir Szczepeński, główny legislator, tel. 22 694 9412, w zakresie OSR: Marian Falek, główny ekspert, tel. 22 694 9082		Nr druku: 475, 475 S, 475 X	
OCENA SKUTKÓW REGULACJI			
1. Jaki problem jest rozwiązywany?			
<p>W postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie występuje możliwość doręczenia pisma na adres skrytki pocztowej. Zgodnie z zasadą doręczania pism bezpośrednio do rąk własnych adresata, wyrażoną w art. 69 <i>ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</i>, doręczenia dokonuje się w mieszkaniu, w miejscu pracy lub tam, gdzie się adresata zostanie. Adresatem, w zależności od okoliczności, może być strona, uczestnik postępowania, przedstawiciel ustawowy strony (uczestnika postępowania), pełnomocnik, kurator oraz osoba upoważniona do odbioru pisma. W postępowaniu przed sądami administracyjnymi kolejność sposobów doręczania nie jest przypadkowa. Istota przyjętej regulacji wiąże się z prawem do prywatności.</p> <p>W dniu 26 sierpnia 2020 r. do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej została wniesiona petycja (P10-88/20), w której autor wystąpił z propozycją rozszerzenia regulacji art. 69 <i>ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</i> o możliwość dokonywania doręczeń w postępowaniu administracyjnym na adres skrytki pocztowej. Autor petycji podniósł, że skoro aktualnie instytucję doręczenia na adres skrytki pocztowej przewiduje <i>ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego</i>, <i>ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego</i> i <i>ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia</i>, a jej stosowanie nie spowodowało problemów nawet w tak ważnych sprawach, jak sprawy związane z szeroko rozumianą odpowiedzialnością karną, to instytucja ta powinna zostać wprowadzona również w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.</p>			
2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt.			
<p>Rekomenduje się projekt <i>ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</i>, w którym proponuje się wprowadzić instytucję doręczenia na adres skrytki pocztowej. W tym celu, w <i>ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</i>, dodaje się przepis statujący prawo złożenia wniosku o dokonywanie doręczeń w wskazany wyżej sposób. W takim przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> o pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego będzie składane w placówce pocztowej tego operatora, zaś w skrytce pocztowej adresata będzie pozostawiane zawiadomienie o takiej przesyłce, o w zawiadomieniu będzie zamieszczana informacja odnośnie do placówki pocztowej operatora, w której złożono pismo, oraz co do tego, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia pozostawienia zawiadomienia, o w razie niepodjęcia pisma w tym terminie, w skrytce pocztowej będzie ponownie pozostawiane zawiadomienie o możliwości odebrania tego pisma w terminie siedmiu dni, a w ostateczności – jeżeli adresat nie odbierze pisma – zostanie ono uznane za dręczone z upływem czternastego dnia od złożenia go w placówce pocztowej operatora pocztowego (tzw. fikcja doręczenia). <p>Proponowane rozwiązanie, polegające na dopuszczeniu możliwości doręczenia pism na adres skrytki pocztowej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, podobnie jak w przypadku innych procedur sądowych, ułatwi dostęp do sądu osobom, które z różnych przyczyn nie mogą odbierać korespondencji w miejscu zamieszkania. Ponadto będzie ono miało także walor praktyczny dla tych adresatów, dla których możliwość korzystania ze skrytki pocztowej stanowi istotne udogodnienie.</p>			
3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?			
Nie zachodzi konieczność przeglądu rozwiązań zastosowanych w krajach członkowskich UE.			
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
podmiot biorący udział w postępowaniu przed sądem administracyjnym			możliwość zgłoszenia wniosku, aby doręczenia były dokonywane na adres skrytki pocztowej wskazany przez adresata

Naczelny Sąd Administracyjny	1		w przypadku zgłoszenia przez adresata wniosku o dokonywanie doręczeń na adres skrytki pocztowej, obowiązek kierowania pism przesyłanych za pośrednictwem operatora pocztowego na wskazany adres skrytki pocztowej
wojewódzkie sądy administracyjne	16		
placówka operatora pocztowego			obowiązek sporządzenia i pozostawienia w skrytce pocztowej wskazanej przez adresata zawiadomienia (ewentualnie także ponownego zawiadomienia po upływie siedmiu dni) o złożeniu w tej placówce pisma przesłanego przez sąd

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Projekt *ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* został przesłany do zaopiniowania w dniu 24 stycznia 2022 r. następującym podmiotom: Ministrowi Sprawiedliwości; Krajowej Radzie Sądownictwa; Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu; Sądowi Najwyższemu; Rzecznikowi Praw Obywatelskich; Prezesowi Zarządu Poczta Polska S.A.; Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Sędziów Sądów Administracyjnych; Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „IUSTITIA”; Stowarzyszeniu Sędziów „THEMIS”; Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej; Naczelnej Radzie Adwokackiej; Krajowej Radzie Radców Prawnych; Krajowej Radzie Notarialnej; Stowarzyszeniu Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej; Krajowej Radzie Komorniczej; Stowarzyszeniu Prokuratorów „Lex super omnia”; Związki Banków Polskich; Urzędowi Ochrony Danych Osobowych; Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Termin przekazania opinii został wyznaczony do dnia 8 lutego 2022 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w pełni zgodził się z argumentami przedstawionymi w uzasadnieniu projektu i podkreślił, że proponowane rozwiązania wypełniają lukę w przepisach regulujących postępowanie sądownoadministracyjne.

Rzecznik Praw Obywatelskich nie zgłosił zastrzeżeń do projektu ustawy, ponieważ nowelizacja dokonywana jest *in favorem* prawa do sądu. Wskazano, że proponowane rozwiązanie polegające na dopuszczeniu możliwości doręczania pism na adres skrytki pocztowej ułatwi dostęp do sądu osobom, które z różnych przyczyn nie mogą odbierać korespondencji w miejscu zamieszkania.

Minister Sprawiedliwości, Urząd Ochrony Danych Osobowych, Krajowa Rada Notarialna oraz Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej nie zgłosił uwag.

Naczelna Rada Adwokacka poparła projekt ustawy.

Krajowa Rada Radców Prawnych stwierdziła, że co do zasady projekt należy ocenić pozytywnie, zwłaszcza że w przypadku osób nieposiadających miejsca zamieszkania znajduje on zakotwiczenie w konstytucyjnej zasadzie prawa do sądu. Zaznaczyła też, że postępowanie przed sądami administracyjnymi nie cechuje się specyfiką uniemożliwiającą wprowadzenie doręczeń na adres skrzynki pocztowej. Z kolei odnosząc się do redakcji przepisów objętych projektem, Krajowa Rada Radców Prawnych zastrzegła, że o ile § 2 dodawanego w art. 69 *ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* nie powinien wywoływać wątpliwości i poprawnie ujmuje zakres podmiotowy projektowanej regulacji, o tyle wartość normatywna § 4 dodawanego w art. 70 zmiennej ustawy jest wątpliwa, gdyż obowiązek zawiadomienia sądu o każdej zmianie adresu do doręczeń został już przewidziany w art. 70 § 1. W konkluzji Krajowa Rada Radców Prawnych wniosła o skreślenie pkt 2 w art. 1 projektu. Dodatkowo Krajowa Rada Radców Prawnych zwróciła uwagę na obowiązek wskazywania miejsca zamieszkania wynikający z art. 46 § 2 pkt 1 lit. a *ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, którego projekt – mimo wprowadzenia możliwości wnioskowania o dokonywanie doręczeń na adres skrytki pocztowej – w żaden sposób nie nianusuje. Jednakże w tym zakresie w opinii nie sformulowano propozycji poprawki.

Poczta Polska S.A. zgłosiła postulat doprecyzowania projektowanych regulacji przez rozszerzenie art. 1 o pkt 3 w celu zmiany brzmienia art. 73 § 1 i 3 *ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* oraz dodania w tym artykule § 2a. Propozycje tych poprawek były wzorowane w szczególności na § 6 ust. 1 *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym*.

W dniu 10 lutego 2022 r. na wspólnym posiedzeniu Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji oraz Komisja Ustawodawcza przyjęły projekt bez poprawek.

Podczas drugiego czytania zgłoszono poprawki wychodzące naprzeciw postulatom i sugestiom zgłoszonym przez Poczta Polska S.A. oraz Krajową Radę Radców Prawnych. Senat uchwalił projekt w brzmieniu uwzględniającym te propozycje.												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych.												
(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian (mln zł)											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian												
0 1 2 3 5 10 <i>Łącznie (0-10)</i>												
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu.										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.										
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.												
Brak wpływu.												
9. Wpływ na rynek pracy.												
Brak wpływu.												
10. Wpływ na pozostałe obszary.												
☐ środowisko naturalne ☐ demografia ☐ informatyzacja ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ mienie państwowe ☐ zdrowie ☒ inne: wymiar sprawiedliwości												
Rozwiązanie zaproponowane w projekcie ustawy ułatwi dostęp do sądu administracyjnego, przyczyniając się do wzmocnienia gwarancji konstytucyjnej w zakresie prawa do sądu.												
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.												
Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.												
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?												
Nie zachodzi konieczność ewaluacji projektowanej ustawy.												
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).												
Brak												

5.**Informacje dotyczące wynagrodzenia pracownika jako informacja publiczna**

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego
z dnia 24 lutego 2022 r.
III OSK 4964/21

Naczelnny Sąd Administracyjny w składzie:

Sędzia NSA Tamara Dzielakowska
Sędzia NSA Zbigniew Ślusarczyk (spr.)
Sędzia del. NSA Grzegorz Jankowski

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2022 r. na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej skargi kasacyjnej Związku Zawodowego Pracowników [...] w O. od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 11 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/OI 938/20 w sprawie ze skargi Związku Zawodowego Pracowników [...] w O. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. z dnia [...] października 2020 r. nr [...] w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej

- 1. uchyla zaskarżony wyrok, zaskarżoną decyzję oraz utrzymaną nią w mocy decyzję Prezydenta O. z [...] sierpnia 2020 r. znak [...],**
- 2. zasądza od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. na rzecz Związku Zawodowego Pracowników [...] w O. kwotę 777 (siedemset siedemdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego**

Uzasadnienie

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie wyrokiem z 11 lutego 2021 r. sygn. akt II SA/OI 938/20, na podstawie art. 151 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami

administracyjnymi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.) zwanej dalej "PostAdmU" oddalił skargę Związku Zawodowego Pracowników (...) w O. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. z (...) października 2020 r. Nr (...) w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej.

Wyrok został wydany w następującym stanie faktycznym i prawnym sprawy.

Pismem z (...) marca 2020 r. Związek Zawodowy Pracowników (...), zwany dalej "Związkiem Zawodowym", na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1429), zwanej dalej "DostInfPubU", zwrócił się do Urzędu Miasta O. o udostępnienie informacji dotyczącej każdego z pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miasta O. według stanu na 31 grudnia 2019 r. we wszystkich komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta, zgodnie z przedstawioną tabelą zawierającą: nazwę wydziału/biura, nazwę referatu lub samodzielnego stanowiska, stanowisko (dyrektor, z-ca dyrektora, kierownik, główny specjalista, inspektor, podinspektor, referent, inne), wynagrodzenie zasadnicze miesięczne według kategorii zaszeregowania (brutto), dodatek stażowy (brutto), dodatek funkcyjny (brutto), dodatek specjalny (brutto), uzasadnienie przyznania dodatku specjalnego.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z 24 marca 2020 r. Prezydent O. wezwał wnioskodawcę do wskazania, iż uzyskanie informacji przetworzonej jest szczególnie istotne dla interesu społecznego.

Pismem z 8 kwietnia 2020 r. Związek Zawodowy wskazał, że wnioskowana informacja nie jest informacją przetworzoną. Czynności, które muszą zostać podjęte w celu realizacji wniosku, są prostymi czynnościami kancelaryjno-biuroowymi o charakterze technicznym, polegającymi na odszukaniu dokumentów będących w dyspozycji organu i spisaniu danych objętych wnioskiem. Związek nie wnosi o ujawnienie danych osobowych pracowników. Wnioskodawca zmodyfikował jednocześnie wniosek i odstąpił od wymogu podania "uzasadnienia przyznania dodatku specjalnego".

Decyzją z (...) maja 2020 r., znak (...), Prezydent O. odmówił udostępnienia wnioskowanej informacji publicznej. W uzasadnieniu

decyzji wskazał, że wniosek dotyczy informacji publicznej przetworzonej. Informacje dotyczą ok. 640 pracowników urzędu. W ocenie organu, nie zachodzi przesłanka szczególnego uzasadnienia interesu publicznego. Uzyskanie informacji ma służyć ograniczonemu kręgowi podmiotów (członkowie związku zawodowego), w celu wykorzystania jako instrumentu załatwienia potrzeb indywidualnych.

Po rozpatrzeniu odwołania Związku Zawodowego od powyższej decyzji, decyzją z (...) lipca 2020 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w O. uchyliło w całości decyzję będącą przedmiotem odwołania i przekazało sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia. W uzasadnieniu decyzji wskazało, że organ pierwszej instancji zbyt lakonicznie odniósł się do kwestii istnienia lub nieistnienia szczególnie istotnego interesu publicznego, przemawiającego za udostępnieniem żądanej informacji. Prezydent O. zobowiązany był wykazać, czy Związek Zawodowy ma możliwość sygnalizowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu organu, a przez to wpływania na ich wyeliminowanie.

Ponownie rozpoznając sprawę, decyzją z (...) sierpnia 2020 r., Prezydent O. ponownie odmówił udostępnienia informacji publicznej. Wskazał na brak szczególnego interesu publicznego w jej uzyskaniu, a także na fakt, że wniosek jest przejawem nadużycia prawa do informacji publicznej.

Po rozpatrzeniu odwołania Związku Zawodowego, decyzją z (...) października 2020 r. Nr (...), Samorządowe Kolegium Odwoławcze w O. utrzymało decyzję Prezydenta Olsztyna w mocy w całości. W uzasadnieniu decyzji uznało, że żądana informacja ma charakter informacji przetworzonej. Jej uzyskanie w formie tabelarycznej wymagałoby dodatkowych czynności technicznych, aby przygotować wydruk techniczny żądanej treści. W konsekwencji uzyskanie wnioskowanych informacji wymagałoby wytworzenia nowej jakościowo informacji, nieistniejącej dotychczas w żądanej treści i postaci. Zdaniem organu drugiej instancji, Związek Zawodowy nie wskazał motywów, jakimi się kierował występując o udostępnienie żądanych informacji, ani jak je zamierza realnie wykorzystać dla ochrony interesu publicznego lub poprawy funkcjonowania organu. Nie wskazał, w jaki spo-

sób informacja wpłynie na bardziej sprawiedliwy podział środków finansowych między pracownikami organu. Jednocześnie w ocenie organu wnioskodawca nie nadużył prawa dostępu do informacji publicznej. Powołany przez organ pierwszej instancji art. 28 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych jest *lex specialis* względem przepisów DostInfPubU i nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Pismem z 4 grudnia 2020 r. Związek Zawodowy wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie skargę na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. z (...) października 2020 r. Nr (...), domagając się uchylecia tej decyzji oraz decyzji organu pierwszej instancji. Zarzucił, że przedmiotem żądania była informacja tzw. prosta, istniejąca w dniu złożenia wniosku.

W odpowiedzi na skargę Samorządowe Kolegium Odwoławcze w O. wniosło o jej oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko.

W uzasadnieniu wyroku oddalającego skargę Sąd pierwszej instancji uznał, że zaskarżona decyzja SKO w O. oraz decyzja ją poprzedzająca nie naruszają prawa. Żądaną informację zakwalifikował jako informację przetworzoną. Informacje w formie tabelarycznej, dotyczące nazwy wydziału/biura, nazwy referatu lub samodzielnego stanowiska, stanowiska (dyrektor, z-ca dyrektora, kierownik, główny specjalista, inspektor, podinspektor, referent, inne), wynagrodzenia zasadniczego miesięcznego według kategorii zaszeregowania (brutto), dodatku stażowego (brutto), dodatku funkcyjnego (brutto), dodatku specjalnego (brutto) nie istnieją i trzeba je dopiero wytworzyć, co wymaga nakładów i środków. Ich przygotowanie wymagałoby zwrócenia się do wszystkich referatów o wydanie schematów organizacyjnych wszystkich komórek organizacyjnych, przypisania każdego pracownika do odpowiedniej komórki lub stanowiska, sprawdzenia wysokości dodatku stażowego w specjalnym oprogramowaniu oraz weryfikacji dodatku specjalnego w aktach osobowych. Sąd ten stwierdził, że również suma informacji prostych, w zależności od wiążącej się z ich pozyskaniem wielkości nakładów jakie musi ponieść organ, czasochłonności i liczby zaangażowanych pracowników, może być traktowana jako informacja przetworzona.

Sąd pierwszej instancji wskazał także, że Związek Zawodowy nie

wykazał, iż uzyskanie żądanej informacji jest szczególnie istotne dla interesu publicznego. Podane przez Związek Zawodowy argumenty, iż uzyskana informacja umożliwi każdemu obywatelowi realny udział w życiu publicznym, przez społeczną kontrolę środków pieniężnych, są bardzo ogólne. Skarżący nie wykazał, że z uzyskanej informacji uczyni użytek dla dobra ogółu w sposób przeważający nad kosztami wytworzenia tej informacji. Wskazane okoliczności, zdaniem Sądu pierwszej instancji, świadczą co najwyżej o istnieniu interesu publicznego, a nie szczególnie istotnego interesu publicznego. Wobec powyższego nie doszło do spełnienia warunku uzyskania informacji przetworzonej z art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU

Skargę kasacyjną złożył Związek Zawodowy Pracowników (...) w O., zaskarżając powyższy wyrok w całości. Zarzucił naruszenie przepisów postępowania mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 3 § 1 PostAdmU w zw. z art. 145 § 1 pkt 1 lit. c). PostAdmU oraz art. 135 PostAdmU w zw. z:

1) art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 KPA – polegające na nieuchyleniu wydanych w sprawie decyzji organów obu instancji, mimo że zostały one wydane z naruszeniem art. 7 i art. 77 § 1 i § 4 KPA, polegającym na:

a) zaniechaniu zebrania i rozważenia całego niezbędnego materiału do rozważenia sprawy, w tym faktów znanych organowi pierwszej instancji z urzędu, w szczególności bez uwzględnienia faktu, iż wniosek o udostępnienie informacji publicznej z marca 2020 dotyczył w istocie składników wynagrodzeń pracowników Urzędu Miasta Olsztyna za grudzień 2019 r., czyli już wypłaconych, bez uwzględnienia treści zarządzeń Prezydenta O. regulujących obowiązki poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i oparciu się tylko na niepopartych dowodami twierdzeniach organu pierwszej instancji, jakich to rzekomo czynności należy dokonać, aby zrealizować wniosek skarżącego, podczas gdy chociażby zgodnie z postanowieniem § 6 ust. 9 pkt 2) Regulaminu Organizacyjnego Wydziału Finansów Urzędu Miasta O. stanowiącego załącznik nr

1do Zarządzenia Prezydenta O. nr (...) z (...) czerwca 2008 r. ze zm., pracownicy Wydziału Finansowego - Referatu Księgowości Jednostki Budżetowej Urzędu Miasta O. mieli obowiązek sporządzić kompletną listę płac wszystkich pracowników urzędu za grudzień 2019 r. i dokonać wypłat wszystkich składników wynagrodzenia, a zatem o ile właściwi pracownicy Urzędu Miasta O. wykonują zarządzenia Prezydenta, jest niemożliwe aby w marcu 2020 r. (w dacie złożenia wniosku) nie istniała lista płac obejmująca w całości, lub w większości wnioskowane w trybie dostępu do informacji publicznej informacje w formie tożsamej lub zbliżonej do wnioskowanej przez wnioskodawcę i jest niemożliwe, aby wobec istnienia takiej listy płac za grudzień 2019 r. w celu wykonania wniosku skarżącego o udostępnienie informacji publicznej konieczne było w istocie na nowo od podstaw tworzenie takiej informacji, co wynika z gołosłownego wyводу organu,

- b) zaniechaniu rozważenia całego zebranego w sprawie materiału, w tym faktów znanych organowi pierwszej instancji z urzędu, a organowi drugiej instancji, z racji przedłożenia przez skarżącego dowodów, iż w sprawach (...) (na żądanie osoby fizycznej), (...) (na żądanie skarżącego), organ pierwszej instancji udostępnił zbliżone (a w tym drugim przypadku bardziej złożone co do formy) informacje publiczne, nie kwalifikując ich, jako informacji przetworzonych, lecz proste – co dodatkowo, poddaje w wątpliwość, zasadność kwalifikacji informacji wnioskowanych w niniejszej sprawie, jako "informacji przetworzonych".
- 2) w zw. z art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 KPA oraz art. 16 ust. 2 pkt 2 DostInfPubU – polegające na nieuchyleniu zaskarżonych decyzji organów obu instancji, mimo że:
  - a) zaskarżone decyzje nie spełniają wymogów art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 KPA, albowiem w swych uzasadnieniach nie wskazują w ogóle dowodów, na których opierają swe ustalenia faktyczne, odnośnie do tego jakich to rzekomo czynności należałoby dokonać, aby przygotować i udostępnić informację publiczną w

- treści i formie wnioskowanej przez skarżącego, które to ustalenia według organów uzasadniały kwalifikowanie wnioskowanej informacji, jako informacji przetworzonej – co uniemożliwia rzetelną kontrolę prawdziwości podstawy faktycznej zaskarżonej decyzji, a w szczególności zakwalifikowania wnioskowanej informacji, jako "przetworzonej",
- b) zaskarżone decyzje nie spełniają wymogu art. 16 ust. 2 pkt 2 DostInfPubU, ponieważ nie zawierają wymienienia w uzasadnieniu w szczególności, imion, nazwisk i funkcji osób, które zajęły stanowisko w toku postępowania o udostępnienie informacji, co uniemożliwia weryfikację, czy wydający w pierwszej instancji administracyjnej Prezydent O. konsultował w ogóle planowane rozstrzygnięcie z kompetentnymi pracownikami urzędu, np. odpowiedzialnymi za sporządzenie listy płac i wypłaty wynagrodzeń dla pracowników Urzędu Miasta O. za grudzień 2019 r., które w konsekwencji musiały posiadać informacje wnioskowane przez skarżącego już przed złożeniem wniosku o udostępnienie informacji publicznej,
- 3) w zw. z art. 8 KPA i art. 11 KPA – przez nieuchylenie zaskarżonych decyzji obu instancji, mimo że naruszają one ww. przepisy, albowiem nie zawierają przekonującego uzasadnienia skąd się wzięła zmiana stanowiska organu pierwszej instancji, który w innych postępowaniach tożsame lub zbliżone informacje publiczne, traktował, jako "informację prostą", zaś w niniejszej sprawie jako "informację przetworzoną", co z punktu widzenia obywatela wprowadza dysonans podważający zaufanie obywateli do organów władzy publicznej.
2. art. 3 § 1 PostAdmU w zw. z art. 145 § 1 pkt 1 lit. a). PostAdmU oraz art. 135 PostAdmU w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU, przez nieuchylenie zaskarżonych decyzji organów obu instancji, mimo że zostały one wydane z naruszeniem art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU przez niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie błędne przyjęcie, że zachodzi konieczność wykazywania przesłanki szczególnej istotności dla interesu publicznego, mimo niewykazania (nieudowodnienia) przez organ własnych twierdzeń,

którymi uzasadnił zakwalifikowanie wnioskowanej informacji publicznej, jako "informacji przetworzonej".

Ponadto Związek Zawodowy zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. (punkt II.1.) art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU przez błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że do kwalifikacji informacji, jako "przetworzonej" w rozumieniu tego przepisu, wystarczające jest "wskazanie" okoliczności, które uzasadniałyby uznanie informacji za przetworzoną, a nie jest niezbędne "wykazanie" przez organ tych okoliczności, czyli poparcie przez organ twierdzeń o tych faktach konkretnymi wskazanymi w decyzji, prawidłowo ocenionymi, dowodami.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty Związek Zawodowy Pracowników (...) w O. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i rozpoznanie skargi, a w konsekwencji uchylenie zaskarżonej decyzji oraz decyzji organu pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy WSA w Olsztynie do ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o zasądzenie od organu na rzecz skarżącego wynikającej z norm przepisanych kwoty, tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji oraz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym zastępstwa procesowego skarżącego w tym postępowaniu.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył co następuje:

Stosownie do art. 183 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 329), zwanej dalej PostAdmU, Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej, biorąc pod rozwagę z urzędu jedynie nieważność postępowania. W rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna z okoliczności skutkujących nieważnością postępowania, o jakich mowa w art. 183 § 2 PostAdmU i nie zachodzi żadna z przesłanek, o których mowa w art. 189 PostAdmU, które Naczelny Sąd Administracyjny rozważa z urzędu dokonując kontroli zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku. W tych okolicznościach w sprawie badaniu podlegały wyłącznie za-

rzuty podniesione w skardze kasacyjnej na uzasadnienie przytoczonych podstaw kasacyjnych.

W sprawie nie jest sporne, że żądana w sprawie informacja stanowi informację publiczną a Prezydent O. jest podmiotowo zobowiązany do udostępniania posiadanej informacji publicznej. Sąd pierwszej instancji podzielił jednak stanowisko organów obu instancji, że jest to informacja publiczna przetworzona, zatem jej uzyskanie, stosownie do treści art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU musiałyby być szczególnie istotne dla interesu publicznego. Niewykazanie tej ostatniej przesłanki legło u podstaw nieuwzględnienia wniosku o udostępnienie żądanej informacji publicznej.

W skardze kasacyjnej nie kwestionuje się wykładni art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU (z zastrzeżeniem kwestii wskazanej w zarzucie nr II). Natomiast zarzuca się Sądowni przede wszystkim, że nie dostrzegł nieprawidłowego ustalenia przez organy administracji stanu faktycznego, który stał się podstawą późniejszej kwalifikacji żądanej informacji publicznej jako informacji przetworzonej.

Dlatego należy przypomnieć, że Sąd pierwszej instancji oceniając kwalifikację żądanej informacji jako przetworzonej, podał, że "[o]rgan stwierdził, że nie posiada wnioskowanych informacji w żądanej, tabelarycznej formie i musi te informacje wytworzyć w żądanej treści i postaci. Przygotowanie takiej informacji, w ocenie organu, wymagałoby dodatkowych czynności technicznych i wytworzenia nowej jakościowo informacji. Wnioskodawca żąda bowiem w formie tabelarycznej informacji dotyczącej nazwy wydziału/biura, nazwy referatu lub samodzielnego stanowiska, stanowiska (dyrektor, z-ca dyrektora, kierownik, główny specjalista, inspektor, podinspektor, referent, inne), wynagrodzenia zasadniczego miesięcznego wg kategorii zaszeregowania (brutto), dodatku stażowego (brutto), dodatku funkcyjnego (brutto), dodatku specjalnego (brutto). Informacje te, jak wskazał organ, nie istnieją i trzeba je dopiero wytworzyć, co wymaga nakładów i środków. Organ musi bowiem podzielić pracowników na wydziały, referaty i samodzielne stanowiska, którym należy przyporządkować wynagrodzenia i kategorie zaszeregowania oraz dodatki: stażowy, funkcyjny i specjalny". Dalej Sąd podał,

że "[o]rgan pierwszej instancji wskazał, że przygotowanie żądanej informacji wymagałoby zwrócenia się do wszystkich referatów o wydanie schematów organizacyjnych wszystkich komórek organizacyjnych, przypisania każdego pracownika do odpowiedniej komórki lub stanowiska, sprawdzenia wysokości dodatku stażowego w specjalnym oprogramowaniu oraz weryfikacji dodatku specjalnego w aktach osobowych". Zdaniem Sądu pierwszej instancji, nie bez znaczenia pozostaje fakt, że w Urzędzie Miasta było zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2019 r. 640 pracowników. Przygotowanie żądanej informacji dla takiej ilości osób w sytuacji, gdy organ nie dysponuje zbiorczo wnioskowanymi danymi, jest zdaniem tego Sądu z całą pewnością pracą, która powoduje, że żądana informacja staje się informacją przetworzoną.

W rezultacie Sąd pierwszej instancji stwierdził, że "[n]ie zasługują na uwzględnienie zarzuty skarżącego o naruszeniu przepisów KPA, bowiem organ przeprowadził prawidłowo postępowanie, w sposób jasny i wyraźny wyjaśniając przesłanki, jakimi się kierował wydając zaskarżoną decyzję oraz ich zasadność". To ostatecznie lakoniczne stanowisko Sądu pierwszej instancji nie znajduje potwierdzenia w aktach sprawy. Natomiast kwalifikacja żądanej informacji publicznej jako przetworzonej jest co najmniej przedwczesna, ponieważ nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Słusznie bowiem zarzuca się w skardze kasacyjnej naruszenie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c). PostAdmU oraz 135 PostAdmU w zw. z art. 7, art. 77 § 1 i 4 i art. 80 KPA Sąd pierwszej instancji nie dostrzegł bowiem, że organy administracji zaniechały zebrania i rozważenia całego materiału dowodowego niezbędnego do rozstrzygnięcia sprawy, w tym faktów znanych organowi z urzędu. Organy oparły się w zasadzie tylko na twierdzeniach niepopartych dowodami, jakich to czynności należy dokonać, aby zrealizować wniosek skarżącego, w sytuacji gdy skarżący kwestionuje te twierdzenia.

W szczególności organy nie uwzględniły faktu, iż wniosek o udostępnienie informacji publicznej dotyczył w istocie składników wynagrodzeń pracowników Urzędu Miasta Olsztyna za grudzień 2019 r., czyli wynagrodzeń już wypłaconych. Zatem należałoby uwzględ-

nić treść zarządzeń Prezydenta Miasta O. regulujących obowiązki poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta. Bowiern chociażby z postanowienia § 6 ust. 9 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Wydziału Finansów Urzędu Miasta O. stanowiącego załącznik nr 1do Zarządzenia Prezydenta Miasta O. nr (...) z (...) czerwca 2008 r. ze zm. wynika, że pracownicy Wydziału Finansowego Referatu Księgowości Jednostki Budżetowej Urzędu Miasta O. mieli obowiązek sporządzić kompletną listę płac wszystkich pracowników urzędu za grudzień 2019 r. i dokonać wypłat wszystkich składników wynagrodzenia. Zatem na dzień złożenia wniosku przez Związek Zawodowy musiała istnieć lista płac obejmująca przynajmniej większość wnioskowanych przez Związek Zawodowy informacji, w formie tożsamej lub zbliżonej do wnioskowanej. To w istocie może podważyć stanowisko organów o konieczności dokonania czynności wskazanych w zaskarżonych decyzjach a niezbędnych do udostępnienia posiadanych informacji publicznych.

Autor skargi kasacyjnej trafnie zwraca też uwagę na to, iż Sąd pierwszej instancji nie twierdzi, że organ "wykazał" co miałby uczynić aby udostępnić żadaną informację publiczną lecz ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że organ "wskazał" te czynności. Między sformułowaniem wskazał a wykazał występuje istotna różnica, albowiem, wskazanie danego faktu, jest jedynie twierdzeniem faktycznym, przytoczeniem faktu, zaś wykazanie faktu jest równoznaczne z poparciem twierdzenia o faktach wiarygodnymi dowodami. Tymczasem przedmiotem kontrolowanego postępowania jest wykazanie przez organ okoliczności potwierdzających kwalifikację informacji publicznej nie jako informacji prostej lecz jako informacji przetworzonej. Czyli poparcie przez organy twierdzeń o koniecznych czynnościach do przygotowania żadanej informacji, konkretnymi dowodami przywołanymi w decyzji i prawidłowo ocenionymi. Przyjęcie za prawidłową oceny Sądu pierwszej instancji mogłoby prowadzić do sytuacji, że organy będą odmawiać udostępnienia informacji publicznej, lub bezzasadnie domagać się wykazania przesłanki szczególnie istotnego interesu publicznego, w oparciu o fikcyjne, niepolegające na prawdzie twierdzenia, wskazujące na rzekomą potrzebę przetwo-

rzenia wnioskowanej informacji.

Organy administracji powinny wyjaśnić dlaczego funkcjonujący w urzędzie system informatyczny nie umożliwia wykorzystania sporządzonych list płac i usunięcia z nich tych danych, o które nie wnioskował skarżący (np. imion nazwisk i innych danych osobowych) bądź utworzenia nieskomplikowanej tabeli i skopiowania już posiadanych danych do tej tabeli, w oparciu o dane z listy płac i dane z systemu informatycznego kadr, bez konieczności podejmowania innych wskazywanych przez organy pracochłonnych czynności. Nadto organy powinny wyjaśnić, czym konkretnie różnią się zestawienia danych przygotowywane w normalnym toku pracy urzędu na potrzeby płacowe od informacji wnioskowanych przez skarżącego, oraz na czym polegałaby nowa jakość wnioskowanej informacji.

Słusznie zarzuca też skarżący kasacyjnie, że Sąd nie dostrzegł, iż organy administracji zaniechały też rozważenia całego dostępnego materiału dowodowego w tym faktów znanych organowi pierwszej instancji z urzędu, a organowi drugiej instancji z racji przedłożenia przez skarżącego dowodów, iż w sprawach (...) (wszczętej na żądanie osoby fizycznej) i (...) (wszczętej na żądanie skarżącego), organ I instancji udostępnił podobne informacje publiczne, nie kwalifikując ich jako informacje przetworzone, lecz proste. Co prawda raczej ma Sąd pierwszej instancji, że sprawa będąca przedmiotem niniejszego postępowania jest inną sprawą, niż sprawy powyższe i Sąd nie może się do nich w niniejszym postępowaniu odnosić i ich oceniać, to jednak podobieństwo tych spraw może poddawać w wątpliwość kwalifikację podobnej informacji żądanej w niniejszej sprawie jako przetworzonej. W okolicznościach niniejszej sprawy organy winny wykazać, że wskazane wyżej wnioski na tyle różnią się od wniosku będącego przedmiotem niniejszej sprawy, że przygotowanie żądanych w nich informacji nie wymagało podjęcia aż tylu czynności, jak przy realizacji wniosku w niniejszej sprawie. Tym samym usunęłoby to uzasadnione wątpliwości mające miejsce przy kwalifikacji informacji żądanych wnioskiem z (...) marca 2020 r. Kwestia ta ma też istotne znaczenie w kontekście wymogów przewidzianych w art. 8 § 1 i 2 KPA i 11 KPA tj. zasad równego traktowania, zaufania uczestników

postępowania do władzy publicznej i pewności prawa oraz zasady przekonywania. Zaskarżone decyzje nie zawierają bowiem przekonywującego uzasadnienia dlatego organ I instancji zmienił stanowisko, które reprezentował w innych postępowaniach dotyczących żądania podobnych informacji publicznych, co może z punktu widzenia obywatela wprowadzać dysonans podważający zaufanie obywateli do organów władzy publicznej.

Zasadnie zarzucono również naruszenie art. 107 § 3 KPA i art. 16 ust. 2 pkt 2 DostInfPubU przez niedostrzeżenie przez Sąd wadliwego sporządzenia uzasadnień zaskarżonych decyzji. Decyzja w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej stosownie do art. 16 ust. 2 DostInfPubU powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne (art. 107 § 1 pkt 6 KPA). Przy czym jak wynika z art. 107 § 3 KPA "[u]zasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Lektura uzasadnień wydanych w niniejszej sprawie decyzji prowadzi do wniosku, że nie spełniają wymogów zawartych w tych przepisach. W ogóle nie wskazano w nich dowodów, na których organy oparły swe ustalenia faktyczne, odnośnie tego jakich to czynności należałoby dokonać, aby przygotować i udostępnić żadaną informację, które to ustalenia, według organów uzasadniły zakwalifikowanie wnioskowanej informacji, jako przetworzonej. Uchybienie to uniemożliwia weryfikację tego, czy rzeczywiście udostępnienie informacji, o które wnosił skarżący, wymaga tworzenia tych informacji od podstaw. Brak wskazania tych dowodów uniemożliwia rzetelną kontrolę prawdziwości podstawy faktycznej zaskarżonych decyzji, w szczególności zakwalifikowania wnioskowanej informacji jako przetworzonej.

Ponadto, stosownie do treści art. 16 ust. 2 pkt 2 DostInfPubU uzasadnienie decyzji o odmowie udostępnienia informacji zawierać powinno także imiona, nazwiska i funkcje osób, które zajęły stanowisko w toku postępowania o udostępnienie informacji. Decyzję organu pierwszej instancji wydał Prezydent O. podpisując się na niej osobiście. Trudno jednak przyjąć, że samodzielnie ustalał i

analizował stan faktyczny na potrzeby ustalenia, czy wnioskowana przez skarżącego informacja publiczna ma charakter informacji przetworzonej, czy prostej. Tymczasem zaskarżona decyzja nie zawiera danych wskazanych w art. 16 ust. 2 pkt 2 DostInfPubU, co uniemożliwia weryfikację, tego czy wydający decyzję Prezydent Miasta O. konsultował w ogóle rozstrzygnięcie z kompetentnymi pracownikami urzędu, np. odpowiedzialnymi za sporządzenie listy płac i wypłaty wynagrodzeń dla pracowników Urzędu Miasta Olsztyna za grudzień 2019 r., które zapewne posiadały informacje wnioskowane przez skarżącego już przed złożeniem wniosku o udostępnienie informacji publicznej i posiadają wiedzę jakie to czynności należałoby wykonać celem przygotowania żądanej informacji, według kryteriów wskazanych we wniosku.

Wskazane uchybienia mają istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż zarówno skarżącemu jak i Sądowi nie jest znane źródło ustaleń faktycznych organu, w konsekwencji nie można zweryfikować poprawności kwalifikacji żądanej informacji jako przetworzonej.

W konsekwencji, skarżący Związek Zawodowy zasadnie zarzucił również naruszenie art. 145 § 1 pkt 1 lit. a). PostAdmU w zw. z art. 135 PostAdmU w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU, ponieważ organy przedwcześnie uznały, że żądana informacja jest informacją przetworzoną a wnioskodawca powinien wykazać, że udostępnienie tej informacji będzie szczególnie istotne dla interesu publicznego - pomimo nieudowodnienia przez organy twierdzeń, którymi uzasadniły zakwalifikowanie wnioskowanej informacji jako przetworzonej.

Nie jest natomiast trafny zarzut nr II naruszenia prawa materialnego, tj. naruszenia art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU przez błędną jego wykładnię, polegającą na przyjęciu, że wystarczające jest "wskazanie" okoliczności, które uzasadniałyby uznanie informacji za przetworzoną, a nie jest niezbędne "wykazanie" przez organ tych okoliczności. Zgodzić należy się oczywiście ze skarżącym kassacyjnie Związkiem Zawodowym, że Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, iż do kwalifikacji informacji jako publicznej wystarczające jest "wskazanie" przez organy okoliczności, które uzasadniałyby uznanie informacji za przetworzoną. Ponieważ konieczne jest

”wykazanie” tych okoliczności, czyli poparcie przez organy swoich twierdzeń faktami, wynikającymi z konkretnie wskazanych w decyzji, prawidłowo ocenionych dowodów. Naruszenie to jest jednak nie tyle związane z naruszeniem prawa materialnego (jego błędną wykładnią), lecz ustalaniem stanu faktycznego, na podstawie którego zastosowano stosowne przepisy prawa materialnego, w szczególności art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU. Omawiane uchybienie zaszło przy ocenie przez Sąd pierwszej instancji ustaleń dokonanych przez organy administracji i należy je wiązać z wykazaniem wyżej naruszeniem art. 7, art. 77 § 1 i 80 KPA

Mając na uwadze powyższe wywody, Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że skarga kasacyjna ma usprawiedliwione podstawy, dlatego na mocy art. 188 PostAdmU uchylił zaskarżony wyrok i uznając, że istota sprawy jest dostatecznie wyjaśniona rozpoznał skargę.

Rozpoznając skargę Naczelny Sąd Administracyjny miał na względzie wcześniejsze wywody, wskazujące na uchybienia organów obu instancji. Trzeba przypomnieć, że organy uznały w niniejszej sprawie, iż udzielenie żądanej informacji wiąże się z koniecznością przeprowadzenia szeregu czynności, celem ustalenia wynagrodzeń i ich składników dotyczących około 640 pracowników urzędu oraz sporządzenia zestawienia według schematu przedstawionego przez skarżący Związek Zawodowy. W związku z tym zakwalifikowały żadaną informację publiczną jako informację przetworzoną. Jednakże organy nie wykazały, poza ogólnikowymi stwierdzeniami, że faktycznie żądana informacja ma charakter informacji przetworzonej. W ocenie NSA, informacje dotyczące wynagrodzenia pracownika mają charakter informacji prostych, gdyż zestawienia kwot wynagrodzeń dla poszczególnych pracowników są sporządzane dla celów płacowych co miesiąc. Zatem jedynie konieczność sporządzenia informacji według kryteriów podanych przez skarżącego, a tym samym wyodrębnienia i podania tylko niektórych składników wynagrodzenia oraz wskazania jakiego wydziału(biura), referatu i stanowiska dotyczy wynagrodzenie, a także przy uwzględnieniu ilości pracowników, których to dotyczy, przygotowanie takiej informacji może spowodować za-

kwalifikowanie informacji jako przetworzonej. W takim wypadku, organ musiałaby wykazać, że udostępnienie żądanej informacji wymaga podjęcia bardzo wielu pracochłonnych czynności, wykraczających poza zwykłą działalność organu. Przy czym nie jest wystarczające zawarcie ogólnikowych stwierdzeń, że przygotowanie żądanej informacji zakłóciłoby normalny tok pracy organu, lecz konieczne jest wykazanie konkretnej ilości nakładów pracy i środków niezbędnych do poniesienia, w związku z koniecznością jej udostępnienia, w oparciu o konkretne dowody i ich ocenę. Jest to szczególnie istotne w dobie informatyzacji księgowości i kadr. Informatyzacja urzędów administracji poddaje w wątpliwość wskazywana przez organy i Sąd konieczność dokonania szczegółowej analizy szeregu dokumentów znajdujących się w systemach teleinformatycznych urzędu i w aktach osobowych pracowników, zwracania się do wszystkich referatów o wydanie schematów organizacyjnych celem przypisania każdego pracownika do referatu, oraz sprawdzania wysokości dodatku specjalnego w aktach osobowych. Nie bez znaczenia jest przy tym podniesiona przez skarżącego w skardze, okoliczność, że podobnych informacji udzielono na podstawie innych wniosków, bez konieczności wykazywania szczególnie istotnego interesu publicznego i z zachowaniem ustawowego terminu, do czego nie odniósł się organ odwoławczy. Gdyby zaś fakt taki rzeczywiście miał miejsce, to poddaje to w wątpliwość twierdzenie organu I instancji co do pracochłonności przygotowania żądanej informacji i co do zakłócenia pracy organu. Ocena nakładu pracy nie może zaś ulegać zmianie w zależności od tego, jaki podmiot ubiega się o informację publiczną.

Ze wskazanych wyżej powodów Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że zaskarżone decyzje zostały wydane z naruszeniem wskazanych wyżej przepisów postępowania, dlatego na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 lit. c). PostAdmU w zw. z art. 135 PostAdmU uchylił zaskarżoną decyzję i utrzymaną nią decyzję Prezydenta Olsztyna z 31 sierpnia 2020 r.

Ponownie rozpoznając wniosek Związku Zawodowego z (...) marca 2020 roku Prezydent O., stosownie do art. 153 PostAdmU, zastosuje się do przedstawionej wyżej oceny prawnej Naczelnego Sądu Admi-

nistracyjnego i wynikających z niej wskazań co do dalszego postępowania, w szczególności organ powinien swoje twierdzenia (jeśli nadal będzie je podtrzymywał) oprzeć na dowodach, które powinien ocenić stosownie do wymagań art. 80 KPA. Dopiero po poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych i rzetelnej ich ocenie, możliwa będzie prawidłowa kwalifikacja żądanej informacji publicznej jako prostej lub przetworzonej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPubU a w konsekwencji jej udostępnienie lub odmówienie jej udostępnienia z podaniem uzasadnienia tego ostatecznego rozstrzygnięcia spełniającego wymogi art. 107 § 3 KPA i art. 16 ust. 2 pkt 2 DostInfPubU.

O kosztach postępowania sądowego od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w O. na rzecz skarżącego Związku Zawodowego orzeczono na podstawie art. 203 pkt 1 w zw. z art. 200 PostAdmU

6.**Przedłużenie terminu do udostępnienia informacji publicznej**

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku

z dnia 9 marca 2022 r.

II SAB/Gd 127/21

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w składzie:

Sędzia WSA Magdalena Dobek-Rak

Sędzia WSA Diana Trzcińska (spr.)

Sędzia WSA Dariusz Kurkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2022 r. w trybie uproszczonym na posiedzeniu niejawnym sprawy ze skargi K.R na bezczynność Wójta Gminy w sprawie udostępnienia informacji publicznej

1. zobowiązuje Wójta Gminy do rozpoznania wniosku skarżącego z 30 sierpnia 2021 r. o udostępnienie informacji publicznej w zakresie objętym w: pkt 1 - ppkt 1, ppkt 2, ppkt 3, ppkt 4, ppkt 5, ppkt 7 i ppkt 10a; pkt 2 - ppkt 1, ppkt 3, ppkt 6 i ppkt 7 oraz pkt 3 - ppkt 2, ppkt 3, ppkt 4 i ppkt 5 - w terminie 14 dni od dnia zwrotu akt administracyjnych wraz z wyrokiem ze stwierdzeniem jego prawomocności,
2. stwierdza, że Wójt Gminy dopuścił się bezczynności oraz, że bezczynność, której się dopuścił nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa
3. w pozostałym zakresie oddala skargę
4. zasądza od Wójta Gminy na rzecz skarżącego K.R kwotę 597 (pięćset dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadnienie

K.R. wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku skargę na bezczynność Wójta Gminy (dalej jako "organ") w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej.

Skarga została wniesiona w następujących okolicznościach faktycznych i prawnych:

Pismem z 30 sierpnia 2021 r. wysłanym pocztą elektroniczną na adres mailowy Urzędu Gminy K.R. złożył wniosek o udostępnienie informacji publicznej za pośrednictwem poczty elektronicznej, w następującym zakresie:

1. Udostępnienie informacji dot. inwestycji w zakresie poszerzenia drogi gminnej (ul. Ł. w D.), na potrzeby której dokonano podziału działki nr (...) (własność M.R., KW nr: (...)) położonej w obrębie geodezyjnym D., gm. S., w wyniku którego powstały m.in. nowe działki o nr (...) i (...), które miały zostać przeznaczone na ww. poszerzenie (decyzja Wójta Gminy z dnia 20.12.2019 r. sygn.(...)), tj.:
  - 1) Czy inwestycja polegająca na poszerzeniu drogi gminnej ul. Ł. w D., o której mowa powyżej została zrealizowana?
  - 2) Jakie działania inwestycyjne były zamierzone w ramach przedmiotowej inwestycji?
  - 3) Jakie działania inwestycyjne podjęto?
  - 4) Kto zrealizował prace w ramach ww. działań inwestycyjnych?
  - 5) Jakie były koszty podjętych działań inwestycyjnych?
  - 6) Jaki był koszt sporządzenia projektu podziału nieruchomości?
  - 7) W przypadku, gdyby przedmiotowa inwestycja nie została zrealizowana, kto podjął decyzję o odstąpieniu od zamierzeń inwestycyjnych i jakie było tego uzasadnienie?
  - 8) Czy z tytułu podziału działki (...) zostało wypłacone właścicielowi odszkodowanie? Jeżeli tak, to w jakiej wysokości?
  - 9) Kto zainicjował inwestycję w zakresie poszerzenia drogi gminnej przy ul. Ł. w D.?
  - 10) Proszę o udostępnienie dokumentów:

- a) projektu podziału działki nr (...) położonej w obrębie geodezyjnym D., gm. S., zatwierdzonego decyzją Wójta Gminy z dnia 20.12.2019 r. sygn(...)
  - b) wszelkich innych dokumentów sporządzonych na potrzeby wykonania ww. omawianej inwestycji, w tym dokumentów inicjujących przedmiotowe postępowanie;
2. Udostępnienie informacji w przedmiocie uchwały nr XXV/355/2021 Rady Gminy z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż części działek nr (...), (...) położonych w obrębie geodezyjnym D., Gm. S. wyrażającej zgodę na sprzedaż w trybie bezprzetargowym ww. nieruchomości (KW nr (...)) na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej - działek nr (...), (...) obręb D., Gm. S., tj.:
- 1) Na czym polegać ma poprawa zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej - działek nr (...), (...) obręb D., Gm. S.,
  - 2) Czy ww. uchwała Rady Gminy wpływa na możliwość realizacji inwestycji w zakresie poszerzenia drogi publicznej (ul. Ł.), o której mowa w pkt 1. niniejszego wniosku? Jeżeli tak, to w jaki sposób?
  - 3) Jakie dokumenty zostały przedstawione Radzie Gminy przed podjęciem ww. uchwały?
  - 4) Na czyj wniosek podjęto przedmiotową uchwałę?
  - 5) Kto jest wskazany jako nabywca nieruchomości objętych ww. uchwałą?
  - 6) Czy podjęto jakiegokolwiek dalsze czynności związane z realizacją bezprzetargowego zbycia nieruchomości objętych ww. uchwałą? Jeżeli tak, to jakie?
  - 7) Proszę o udostępnienie dokumentów, o których mowa w pkt 3) powyżej;
3. Udostępnienie informacji w przedmiocie planowanych inwestycji przy ul. Ł. w D., Gm. S. tj.:
- 1) Jakie inwestycje planowane są obecnie przy ul. Ł. w D., Gm. S.?
  - 2) Jakie dokumenty zostały sporządzone na potrzeby realizacji przedmiotowych inwestycji?

- 3) Jaki jest szacowany koszt realizacji ww. inwestycji?
- 4) Czy planowane inwestycje obejmują również działki niebędące własnością gminy?
- 5) Czy planowane są działania zmierzające do nabycia własności działek prywatnych (lub ich części) położonych przy nieruchomościach gminnych należących do Gminy przy ul. Ł., w szczególności, lecz nie wyłącznie w drodze wywłaszczenia? Jeżeli tak, to proszę o udzielenie informacji:
  - a) jakich działek dotyczą przedmiotowe plany?
  - b) jakich zamierzeń inwestycyjnych dotyczą przedmiotowe plany?
- 6) Czy w związku z planowanymi zamierzeniami inwestycyjnymi przy ul. Ł. w D., Gm. S. zostały sporządzone projekty dot. przedmiotowych inwestycji?
- 7) Wnoszę o udostępnienie dokumentów w zakresie projektów, o których mowa w pkt 6) powyżej.

Dnia 14 września 2021 r. organ poinformował skarżącego, że z uwagi na obszerność wniosku i konieczność wykonania szeregu pracochłonnych i czasochłonnych czynności w celu zgromadzenia żądanych informacji i ich udostępnienia, na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wyznacza nowy termin rozpoznania wniosku na dzień 15 października 2021 r.

K.R. wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku datowaną na 17 września 2021 r. skargę na beczynność Wójta Gminy w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej, zarzucając organowi naruszenie art. 4 ust. 1 w zw. z art. 1 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (t.j. z 2020 r. poz. 2176 ze zm., dalej jako DostInfPubU) i wnosząc o zobowiązanie Wójta Gminy do rozpatrzenia wniosku o udzielenie informacji publicznej w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia w niniejszej sprawie, stwierdzenie beczynności Wójta Gminy oraz, że beczynność ta nastąpiła z rażącym naruszeniem prawa i przyznanie skarżącemu od Wójta Gminy sumy pieniężnej, o której mowa w art. 149 § 2 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 329, dalej powoływana jako

PostAdmU).

W ocenie skarżącego maksymalny przewidziany w art. 13 ust. 1 DostInfPubU termin 14 dni upłynął w niniejszej sprawie dnia 13 września 2021 r., pismo w sprawie przedłużenia terminu na udzielenie odpowiedzi z 14 września 2021 r. zostało zatem złożone po upływie terminu na udzielenie odpowiedzi. Przedłużenie terminu, o którym mowa w art. 13 ust. 2 ustawy możliwe jest wyłącznie w terminie określonym w ust. 1 tego przepisu. Wobec uchybienia temu terminowi organowi nie przysługiwało w dacie złożenia pisma i nie przysługuje nadal przedłużenie terminu na podstawie art. 13 ust. 2 ww. ustawy.

Za wadliwe uznał również skarżący uzasadnienie dla przedłużenia terminu wskazane przez organ, gdyż większość z zadanych pytań to proste pytania, z których część wymaga jedynie odpowiedzi "tak/nie". W ocenie skarżącego żadna z żądanych informacji nie wymagała od organu zwiększonego nakładu pracy, a na część pytań organ powinien odpowiedzieć w zasadzie od razu. Żądana przez skarżącą informacja publiczna była informacją prostą, wymagającą od organu jedynie wykonania skanów żądanych dokumentów. Skarżący stwierdził też, że wprawdzie art. 13 ust. 2 DostInfPubU przewiduje możliwość udostępnienia informacji publicznej w terminie późniejszym, nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku, jednak musi to znajdować uzasadnienie w powodach opóźnienia. Powodu wydłużenia terminu załatwienia wniosku o udzielenie informacji publicznej nie może stanowić jedno określenie - skomplikowany zakres. Uzasadnienie powinno wskazywać konkretne powody uniemożliwiające udzielenie informacji w terminie 14 dni.

Już po wniesieniu skargi, pismem z 15 października 2021 r., Wójt Gminy udzielił skarżącemu odpowiedzi na wniosek z 30 sierpnia 2021 r. W odpowiedzi na skargę wniesiono o umorzenie postępowania, względnie o oddalenie skargi w całości. W ocenie organu postępowanie powinno zostać umorzone jako bezprzedmiotowe, ponieważ 15 października 2021 r. udzielona została skarżącemu odpowiedź na wniosek o udzielenie informacji publicznej. Niezależnie od tego, zdaniem organu, skarga jest bezzasadna i pozbawiona podstaw, bowiem

zgodnie z art. 13 ust. 2 DostInfPubU organ ma możliwość przedłużenia terminu udostępnienia informacji publicznej maksymalnie do 2 miesięcy. Po rozpatrzeniu ww. wniosku o udostępnienie informacji publicznej ustalono, że jej udostępnienie w terminie 14 dni nie jest możliwe ze względu m.in. ze względu na obszerność wniosku oraz konieczność wykonania szeregu pracochłonnych i czasochłonnych czynności dla zgromadzenia żądanych informacji, w związku z czym termin załatwienia sprawy wydłużono do 15 października 2021 r, o czym wnioskodawca został poinformowany, a organ terminu tego dotrzymał.

Skarżący w piśmie procesowym z 29 listopada 2021 r. podtrzymał skargę i wskazał, że wciąż bez odpowiedzi pozostaje szereg pytań zadanych organowi przez skarżącego, a mianowicie:

1. Czy inwestycja polegająca na poszerzeniu drogi gminnej ul. Ł. w D. została zrealizowana?
2. Jakie działania inwestycyjne były zamierzone w ramach przedmiotowej inwestycji?
3. Jakie działania inwestycyjne podjęto?
4. Kto zrealizował prace w ramach ww. działań inwestycyjnych?
5. Jakie były koszty podjętych działań inwestycyjnych?
6. W przypadku, gdyby przedmiotowa inwestycja nie została zrealizowana, kto podjął decyzję o odstąpieniu od zamierzeń inwestycyjnych i jakie było tego uzasadnienie?
7. Na czym polegać ma poprawa zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej - działek nr (...), (...) obręb D., Gm. S.,
8. Czy uchwała Rady Gminy nr XXV/355/2021 z dnia 15 lipca 2021 r. wpływa na możliwość realizacji inwestycji w zakresie poszerzenia drogi publicznej (ul. Ł.), o której mowa w pkt 1. niniejszego wniosku? Jeżeli tak, to w jaki sposób?
9. Jakie dokumenty zostały przedstawione Radzie Gminy przed podjęciem ww. uchwały?
10. Czy podjęto jakiegokolwiek dalsze czynności związane z realizacją bezprzetargowego zbycia nieruchomości objętych ww. uchwałą? Jeżeli tak, to jakie?

11. Proszę o udostępnienie dokumentów, o których mowa w pkt 9) powyżej;
12. Jakie dokumenty zostały sporządzone na potrzeby realizacji przedmiotowych inwestycji?
13. Jaki jest szacowany koszt realizacji ww. inwestycji?
14. Czy planowane inwestycje obejmują również działki niebędące własnością gminy?
15. Czy planowane są działania zmierzające do nabycia własności działek prywatnych (lub ich części) położonych przy nieruchomościach gminnych należących do Gminy przy ul. Ł., w szczególności, lecz nie wyłącznie w drodze wywłaszczenia? Jeżeli tak, to proszę o udzielenie informacji:
  - 1) jakich działek dotyczą przedmiotowe plany?
  - 2) jakich zamierzeń inwestycyjnych dotyczą przedmiotowe plany?

Jak wskazał skarżący, na uwagę zasługuje również fakt, że poza projektem uchwały Rady Gminy nr XXV/355/2021 z 15 lipca 2021 r. organ zaniechał również odpowiedzi na wniosek skarżącego poprzez nieudostępnienie dokumentów, o które skarżący wnosił, tj.:

1. wszelkich innych dokumentów sporządzonych na potrzeby wykonania omawianej inwestycji, w tym dokumentów inicjujących przedmiotowe postępowanie;
2. dokumentów przedstawionych Radzie Gminy przed podjęciem uchwały Rady Gminy nr XXV/355/2021 z 15 lipca 2021 r.

W nawiązaniu do pisma mającego pełnić rolę odpowiedzi na wniosek skarżącego, zwrócono też uwagę na treść art. 16 DostInffPubU, zgodnie z którym odmowa udzielenia odpowiedzi na zadane pytania wymaga od organu wydania w tej sprawie decyzji administracyjnej. Nie miało to miejsca, co również potwierdza zdaniem skarżącego beczynność organu.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku zważył co następuje:

Skarga jest zasadna, aczkolwiek nie wszystkie jej zarzuty są uzasadnione.

W niniejszej sprawie Sąd rozpoznawał skargę, którą skarżący zwalczał beczynność Wójta Gminy w rozpoznaniu jego wniosku o udostępnienie informacji publicznej.

Mając na uwadze przedmiot zaskarżenia wskazać trzeba, że na mocy art. 61 ust. 1 Konstytucji RP obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Przy czym stosownie do ust. 3 tego przepisu ograniczenie wskazanego prawa może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa. Szczegółową regulację dotyczącą udostępniania informacji publicznej zawiera natomiast ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2176 ze zm.), zwana dalej DostInfPubU, która reguluje przedmiotowy i podmiotowy zakres dostępu do informacji publicznych.

Przy czym analiza postanowień ustawy prowadzi do wniosku, że realizacja prawa do informacji publicznej jest uzależniona od jednoczesnego, kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek, tj.: przedmiotem żądania udostępnienia informacji musi być informacja publiczna w rozumieniu art. 1 ust. 1 i 2 oraz art. 3 ust. 2 DostInfPubU; adresatem żądania udostępnienia informacji publicznej na zasadach tej ustawy winien być podmiot obowiązany do jej udostępnienia; obowiązane do udostępnienia informacji publicznej są podmioty będące w posiadaniu tejże informacji. Dopiero spełnienie tych przesłanek nakłada na adresata wniosku obowiązek rozpoznania go w trybie i na zasadach określonych w DostInfPubU, a także umożliwia Sądowi ocenę, czy adresat ten pozostaje w beczynności.

Przechodząc do oceny ww. przesłanek na gruncie niniejszej sprawy należy wskazać, że wniosek został skierowany do Wójta Gminy,

który jest organem wykonawczym jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest gmina. Zgodnie zaś z art. 4 ust. 1 DostInfPubU, obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności organy władzy publicznej. W tej sytuacji nie budzi wątpliwości, że Wójt Gminy, czyli organ władzy publicznej, do którego skarżący skierował swój wniosek, jest podmiotem obowiązany do udostępnienia informacji publicznej będącej w jego posiadaniu.

Dalej rozważaniom należało poddać kwestię charakteru żądanych informacji, tj. czy stanowią one informację publiczną podlegającą udostępnieniu w trybie i na zasadach DostInfPubU. Wyjaśniając powyższe konieczne jest odniesienie się do przepisu art. 1 ust. 1 DostInfPubU, który stanowi, że informacją publiczną jest każda informacja o sprawach publicznych. Z treści tej regulacji można wywieść, że pojęcie informacji publicznej jest pojęciem niedookreślonym, zaś jego konkretyzacja musi mieć miejsce z uwzględnieniem treści norm prawnych wynikających z ustawy zasadniczej oraz samej ustawy o dostępie do informacji publicznej. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym słusznie wskazuje się więc, że informacją publiczną jest każda informacja wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa. Pod pojęciem informacji publicznej należy rozumieć zatem wszelkie fakty dotyczące spraw publicznych rozumianych jako działalność zarówno organów władzy publicznej, jak i samorządów gospodarczych i zawodowych oraz osób i jednostek organizacyjnych w zakresie wykonywania zadań władzy publicznej oraz gospodarowania mieniem publicznym. Charakter publiczny należy przypisać tym informacjom, które odnoszą się do publicznej sfery działalności organów, przy czym oceny tej należy dokonywać każdorazowo na gruncie konkretnej sprawy.

Ponadto, rozwinięcie ogólnej definicji informacji publicznej zawartej w art. 1 ust. 1 DostInfPubU znajduje się w art. 6 ust. 1 DostInfPubU wskazując m.in., że udostępnieniu podlega informacja

publiczna, w szczególności informacja o majątku publicznym, w tym o majątku jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządów zawodowych i gospodarczych oraz majątku osób prawnych samorządu terytorialnego, a także kas chorych (art. 6 ust. 1 pkt 5 lit. c).

Mając to na uwadze należy stwierdzić, że pytania zawarte we wniosku z 30 sierpnia 2021 r. dotyczyły działań inwestycyjnych gminy związanych z polepszaniem stanu dróg w miejscowości D. Są to zatem inwestycje o charakterze publicznym, służące lokalnej społeczności, a także finansowane ze środków publicznych. W związku z tym informacja o tych inwestycjach, stanie ich wykonania, procedurze podejmowania decyzji o jej realizacji czy kosztach, stanowi co do zasady informację publiczną. Zresztą faktu tego nie kwestionował sam organ.

Powyższe oznacza więc, że organ, do którego ten wniosek został skierowany, zobowiązany był do podjęcia przewidzianych prawem działań mających na celu jego załatwienie, tj. udostępnienie żądanych informacji, jeżeli jest w ich posiadaniu bądź też wydanie decyzji o odmowie ich udostępnienia ze wskazaniem podstawy takiego rozstrzygnięcia. Przy czym, w tym zakresie organ związany był terminem 14 dni, jaki ustawodawca nakłada na niego w art. 13 ust. 1 DostInfPubU. Ewentualnie, jeżeli informacja nie mogła być udostępniona w tym czasie, adresat wniosku zobowiązany był do powiadomienia wnioskodawcy o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku (art. 13 ust. 2 DostInfPubU). Co istotne, zgodnie z wolą ustawodawcy, taka informacja również powinna zostać wystosowana w terminie 14 dni od otrzymania wniosku, na co jasno wskazuje zwrot "powiadamia w tym terminie". Oznacza to, że wprawdzie dopuszczalne jest wydłużenie 14-dniowego terminu w przypadku braku możliwości udzielenia informacji publicznej, jednakże pod warunkiem, że wnioskodawca zostanie o tym poinformowany przed upływem tych 14 dni wraz z podaniem przyczyn opóźnienia oraz nowym terminem udostępnienia informacji (por. wyrok WSA w Olsztynie z 4 marca 2021 r., sygn. akt II SAB/Ol 107/20, dostępny w CBOSA). Jednocześnie przepisy DostInfPubU nie wska-

zują, jakie powody opóźnienia są dopuszczalne, należy jednak uznać, że muszą to być powody bezpośrednio związane z opóźnieniem w udostępnieniu konkretnej informacji publicznej, np. gdy niejasny jest zakres wniosku lub wnioski jest obszerny, wielowątkowy.

W niniejszej sprawie organ skorzystał z trybu art. 13 ust. 2 DostInfPubU, lecz – jak trafnie zarzuca skarżący – uczynił to niezgodnie z wymogami, jakie stawia ten przepis. Jak już wskazano, wniosek o udostępnienie informacji publicznej został złożony 30 sierpnia 2021 r., a zatem winien on zostać załatwiony, lub organ mógł poinformować o przedłużeniu czasu jego rozpoznania, w terminie do 13 września 2021 r. Z akt sprawy wynika jednak, że informacja o przedłużeniu terminu i przyczynach nierozpoznania wniosku w ustawowym terminie została przekazana wnioskodawcy 14 września 2021 r., a więc dzień po upływie terminu, wskazanego w art. 13 ust. 2 DostInfPubU. Jakkolwiek więc, niewątpliwie organ naruszył wskazany termin, to jednak poinformował wnioskodawcę o przedłużeniu terminu, co stanowiło dla niego jasną informację, że jego wniosek podlega rozpoznaniu. Zdaniem Sądu, uchybienie ww. terminowi w zakresie poinformowania wnioskodawcy o przedłużeniu terminu do rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej nie stanowi automatycznie o pozostawaniu przez niego w beczynności. Istotne dla tej oceny są bowiem wszystkie okoliczności sprawy. Wprawdzie z jednodniowym uchybieniem, to jednak bez żadnych wątpliwości skarżący był świadom, że jego wniosek podlega rozpoznaniu przez organ, w granicach czasowych, wynikających z przepisów DostInfPubU. Skarżący znał także datę, do kiedy ostatecznie wniosek ten będzie załatwiony. W ocenie Sądu więc, wniesienie skargi w dniu 17 września 2021 r., w sytuacji, gdy skarżący miał pełną świadomość przedłużenia przez organ terminu do rozpoznania jego wniosku (o czym się dowiedział 14 września 2021 r.), było przedwczesne. Biorąc jednak pod uwagę treść udostępnionej ostatecznie skarżącemu informacji w dniu 15 października 2021 r., którą należy uznać za niepełną (o czym niżej) należało uznać, że organ popadł w beczynność, co uzasadniało uwzględnienie skargi w części.

Należy przy tym zauważyć, że Sąd nie neguje wyjaśnień organu

odnoszących się do przedłużenia terminu udostępnienia informacji ze względu na obszerność wniosku zainteresowanego, nawet jeżeli część z odpowiedzi mogła polegać wyłącznie na stwierdzeniu "tak" lub "nie". Ostatecznie bowiem, wniosek skarżącego z 30 sierpnia 2021 r. był obszerny i bez wątpienia wiązał się z koniecznością analizy szeregu dokumentów. Jak wyjaśniono powyżej – przyczyną uznania bezczynności organu w niniejszej sprawie nie jest nieuzasadnione przedłużenie terminu, ani też nieznaczone przekroczenie przez organ terminu do poinformowania wnioskodawcy o jego przedłużeniu, lecz ostatecznie - niepełny sposób załatwienia tego wniosku. W konsekwencji, wbrew twierdzeniom organu, bezczynność ta nie ustała po wniesieniu skargi, co miałoby czynić bezprzedmiotowym niniejsze postępowanie sądowe. Wprawdzie bowiem w dniu 15 października 2021 r. Wójt wystosował do wnioskodawcy pismo mające stanowić odpowiedź na jego wniosek, lecz z analizy tej odpowiedzi oraz treści wniosku wynika, że organ nie odpowiedział na wszystkie pytania.

Odnosząc się więc w dalszej części do odpowiedzi organu z 15 października 2021 r., stanowiącej udostępnienie informacji, o którą wnioskował skarżący, wskazać należy, że w zakresie pkt 1 wniosku organ z jednej strony wyjaśnił, że przejęcie działek nr (...) i (...) nie nastąpiło w celu realizacji żadnej konkretnej inwestycji drogowej, a w trybie art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Z drugiej strony, organ wskazał, że celem przejęcia była regulacja przebiegu drogi gminnej ul. Ł. Oznacza to, że gmina w szerszej perspektywie określiła cel przejęcia działek, a więc winna też była odpowiedzieć na pytania o to, czy inwestycja polegająca na poszerzeniu ul. Ł. została zrealizowana (pkt 1 ppkt 1 wniosku), jakie działania były zamierzone w ramach tej inwestycji (pkt 1 ppkt 2), jakie działania inwestycyjne podjęto (pkt 1 ppkt 3), kto zrealizował prace w ramach tych działań inwestycyjnych (pkt 1 ppkt 4), a także, jakie były koszty podjętych działań inwestycyjnych (pkt 1 ppkt 5). Jeżeli natomiast inwestycja ta nie została zrealizowana, to – zgodnie z żądaniem pkt 1 ppkt 7 wniosku, należało podać, kto podjął decyzję o odstąpieniu od zamierzeń inwestycyjnych i jakie było tego uzasadnienie. W tym zakresie jednak organ nie udzielił

odpowiedzi, co oznacza, że pozostaje beczynny. Organ również nie uczynił zadość żądaniu zawartemu w pkt 1 ppkt 10 wniosku, dotyczącemu przesłania dokumentacji związanej z podziałem działki nr (...). Co do żądania udostępnienia "wszelkiej innej dokumentacji sporządzonej na potrzeby wykonania ww. omawianej inwestycji" (pkt 10b wniosku), wskazać należy, że w tym zakresie wniosek o udostępnienie informacji publicznej był nieprecyzyjny i jako taki - niewykonalny, a w konsekwencji – organ nie pozostawał w beczynny w związku z uczynieniem mu zadość. Obowiązkiem wnioskodawcy jest jasne sprecyzowanie przedmiotu swego żądania, poprzez wskazanie konkretnych informacji, jakich się domaga, a także dookreślenie formy, w jakiej ma być udostępniona informacja. Tego kryterium nie spełnia żądanie zawarte w części wniosku 1.10.b. Wnioskodawca bowiem w istocie przerzuca na organ obowiązek dookreślenia swego żądania, a temu celowi nie służy ustawa o dostępie do informacji publicznej.

W zakresie pkt 2 wniosku Sąd uznał, że większość informacji, o które ubiegał się wnioskodawca, zostały mu udostępnione. Jednakże odpowiedź z 15 października 2021 r. nie odnosi się do informacji o tym, na czym polegać ma poprawa zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej - działek nr (...), (...) obręb D., Gm. S. (pkt 2 ppkt 1), jakie dokumenty przedstawiono Radzie Gminy przed podjęciem uchwały z 15 lipca 2021 r. Nr XXV/355/2021 (pkt 2 ppkt 3), czy podjęto jakiegokolwiek dalsze czynności związane z realizacją bezprzetargowego zbycia nieruchomości objętych ww. uchwałą i jakie (pkt 2 ppkt 6), jak też nie przekazano dokumentów, które przedstawiono Radzie przed podjęciem uchwały (pkt 2 ppkt 7). Jednocześnie, nie ma racji skarżący, że organ nie udzielił odpowiedzi na pytanie czy uchwała Rady Gminy z 15 lipca 2021 r. wpływa na możliwość realizacji inwestycji w zakresie poszerzenia drogi publicznej (ul. Ł.), o której mowa w pkt 1 wniosku (pkt 2 ppkt 2), gdyż informacja w tym zakresie pośrednio wynika z odpowiedzi organu zawartej w części Ad. 1). Wskazano tam, że procedura przejęcia działek nr (...), (...) nie ma związku z poprawą warunków zagospodarowania, o której mowa w uchwale z 15 lipca 2021 r., z czego należy wywieść że te

dwie kwestie nie są powiązane, a więc również uchwała nie wpływa na możliwość realizacji inwestycji w zakresie poszerzenia ul. Ł.

Wreszcie, w ocenie Sądu, Wójt Gminy nie odpowiedział w pełnym zakresie na pytania wniosku zawarte w pkt 3. Organ bowiem podał wyłącznie, że przy ul. Ł. w D. Gmina planuje inwestycję drogową pn.: "Rozbudowa dróg gminnych w miejscowości K.", i że w dniu 20 września 2021 r. Starosta poprzez obwieszczenie zawiadomił o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację tej inwestycji drogowej, co wyczerpuje wniosek jedynie w zakresie pkt 3 ppkt 1. Bez odpowiedzi natomiast pozostały pytania o to, jaki jest szacowany koszt realizacji ww. inwestycji (pkt 3 ppkt 3), jakie dokumenty zostały sporządzone na potrzeby realizacji przedmiotowych inwestycji (pkt 3 ppkt 2), czy planowane inwestycje obejmują również działki niebędące własnością gminy (pkt 3 ppkt 4), czy planowane są działania zmierzające do nabycia własności działek prywatnych (lub ich części) położonych przy nieruchomościach gminnych należących do Gminy przy ul. Ł., w szczególności, lecz nie wyłącznie w drodze wywłaszczenia oraz jakich działek dotyczą przedmiotowe plany i jakich zamierzeń inwestycyjnych dotyczą przedmiotowe plany (pkt 3 ppkt 5). Odnośnie do informacji, czy w związku z planowanymi zamierzeniami inwestycyjnymi przy ul. Ł. zostały sporządzone projekty dotyczące przedmiotowej inwestycji (pkt 3 ppkt 6) i żądania udostępnienia tych dokumentów (pkt 3 ppkt 7) zaakceptować należy działanie organu informujące, że w związku z ograniczonymi możliwościami przesyłania plików o dużej pojemności, w celu zapoznania się z projektem dotyczącym przedmiotowej inwestycji wnioskodawca może umówić się na jego obejrzenie w Urzędzie. Wprawdzie bowiem wnioskodawca wskazał, że informacje oraz dokumenty należy przekazać mu w formie skanów na podany adres mailowy, to jednak należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 14 ust. 1 DostInfPubU udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje podmiot obowiązany do udostępnienia, nie umożliwiają udostępnienia informacji w sposób i w formie określonych we wniosku. Jeżeli natomiast informacja publiczna nie

może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, podmiot obowiązany do udostępnienia powiadamia pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. W takim przypadku, jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanych w powiadomieniu, postępowanie o udostępnienie informacji umarza się (art. 14 ust. 2 DostInfPubU). W ocenie Sądu fakt, że wnioskowane dokumenty posiadają taką objętość, że nie jest możliwe ich elektroniczne przesłanie na adres mailowy wnioskodawcy wypełnia dyspozycję ww. przepisu i uprawniało organ do wskazania innego sposobu zapoznania się z dokumentami. Tym samym, w zakresie pkt 3 ppkt 6 i 7 wniosku organ nie pozostaje bezczynny.

Odnośnie zaś do stanowiska organu, wynikającego z konkluzji jego pisma z 15 października 2021 r. w odniesieniu do pytań dotyczących planowanych działań czyli informacji, które mogą zdarzyć się w przyszłości wskazać należy, że o ile pogląd ten jest trafny co do samej zasady, to taka formuła nie może stanowić odpowiedzi np. na pytanie pkt 1 ppkt 1 i 2 wniosku, które - w razie gdyby inwestycja związana z poszerzeniem ul. Ł. nie została jeszcze wdrożona do realizacji, de facto dotyczyłyby właśnie przyszłych działań organu, co do których brak może być pełnych informacji. Zasadniczo prawidłowy jest pogląd, że w trybie informacji publicznej organ informuje o faktach istniejących w dacie udostępniania informacji, nie zaś o zdarzeniach hipotetycznych, czy zamierzeniach. Tryb ten jest również nieadekwatny do ocen określonych stanów faktycznych. Niemniej jednak, jeżeli w dacie udzielania odpowiedzi dane fakty nie zaistniały, a organ nie może wypowiadać się w kwestiach zdarzeń przyszłych, to winien wyraźnie to zaznaczyć, nie zaś posługiwać się ogólnym stwierdzeniem, którego nie da się jednoznacznie przyporządkować do pytania wniosku. Niezależnie od powyższego stwierdzić trzeba, że w sytuacji – jak w niniejszej sprawie – gdy wniosek dotyczy realizacji inwestycji, co do których podjęto już wstępne czynności, jak np. podział nieruchomości w celu ich przejęcia i przeznaczenia pod

inwestycję drogową, a więc inwestycji wieloetapowej, która już od początku powinna charakteryzować się określonymi ramami fakt, że pewne jej etapy jeszcze się nie wydarzyły nie oznacza, że organ nie może udzielić odpowiedzi np. co do tego, jakie roboty, prace są w jej ramach planowane, gdyż takie elementy zazwyczaj są wiadome nawet na wstępnym etapie inwestycyjnym.

Mając to na uwadze Sąd stwierdził, że w dacie orzekania Wójt Gminy pozostawał w bezczynności w zakresie pełnego rozpoznania wniosku skarżącego z 30 sierpnia 2021 r., co skutkowało koniecznością zobowiązania tego organu do jego załatwienia w zakresie, jaki nie wynika z odpowiedzi udzielonej pismem z 15 października 2021 r., w terminie 14 dni, w zakresie objętym w: pkt 1 - ppkt 1, ppkt 2, ppkt 3, ppkt 4, ppkt 5, ppkt 7 i ppkt 10a; pkt 2 - ppkt 1, ppkt 3, ppkt 6 i ppkt 7 oraz pkt 3 - ppkt 2, ppkt 3, ppkt 4 i ppkt 5, na mocy art. 149 § 1 pkt 1 PostAdmU

Niemniej jednak, dokonując oceny zaistniałej bezczynności Sąd uznał, że nie miała ona miejsca z rażącym naruszeniem prawa, o czym orzeczono w pkt 2 wyroku, zgodnie z art. 149 § 1a PostAdmU. W niniejszej sprawie nie zachodzi bowiem przypadek oczywistego braku podejmowania przez organ jakichkolwiek czynności, czy też lekceważenia wniosku obywatela i braku woli załatwienia sprawy, które można byłoby rozpatrywać w kategoriach rażącego naruszenia prawa, oznaczającego wadliwość kwalifikowaną, o szczególnie dużym ciężarze gatunkowym. W rozpoznawanej sprawie Sąd uwzględnił też fakt, że organ - choć w sposób wybiórczy, niekompletny - to jednak udzielił odpowiedzi na część pytań wniosku, zaś w pozostałym zakresie brak odpowiedzi wynika z błędnej oceny, że udzielone odpowiedzi są wystarczające i poglądu, że organ nie może udzielać odpowiedzi na pytania dotyczące faktów, które jeszcze nie miały miejsca.

W pkt 3 wyroku Sąd oddalił skargę w zakresie, w jakim w ocenie Sądu odpowiedź na wniosek skarżącego została udzielona oraz - w jakim skarżący domagał się przyznania mu sumy pieniężnej na podstawie art. 149 § 2 PostAdmU. Wskazać bowiem trzeba, że środek ten orzekany jest przez Sąd fakultatywnie, a jego przyznanie ma charakter przede wszystkim prewencyjny i kompensacyjny, słu-

żąc zadośćuczynieniu za krzywdę, jaką strona poniosła wskutek wadliwie działającej administracji publicznej. Otrzymana kwota ma zrekompensować negatywne przeżycia związane z niezłatwieniem sprawy w terminie, z naruszeniem prawa do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki oraz niedogodności, jakich strona doznała na skutek bezczynności organu administracji. Suma pieniężna nie powinna być więc przyznawana w każdym postępowaniu, gdzie stwierdza się bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania, a jedynie w tych sytuacjach, gdzie zwłoka lub opieszałość organu mają charakter kwalifikowany, zainteresowana osoba doznaje uszczerbku (osobistego, majątkowego), a poczucie praworządności wymaga zrekompensowania tego stanu zainteresowanej stronie. Takie okoliczności, zdaniem Sądu, nie zachodzą w niniejszej sprawie, co wynika z analizy charakteru zadawanych pytań – nie dotyczą kwestii, które miałyby wpływ na prawa rzeczowe lub majątkowe wnioskodawcy, a ponadto uzasadnienia dla przyznania tej sumy nie przedstawił sam skarżący.

O kosztach postępowania orzeczono w pkt 4 wyroku na podstawie art. 200, art. 205 § 2 PostAdmU i § 14 ust. 1 pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), zasądzając od Wójt Gminy na rzecz skarżącego zwrot kwoty 597 zł, na którą składa się uiszczony wpis od skargi 100 zł, wynagrodzenie pełnomocnika skarżącego 480 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

W niniejszej sprawie Sąd orzekł w trybie uproszczonym na posiedzeniu niejawnym stosownie do art. 119 pkt 4 PostAdmU

7.

Dopuszczalność wydania Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego przy doręczeniu przez awizo

Postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Południe w Warszawie
z dnia 12 stycznia 2022 r.
VI Pz 14/21

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Pragi Południe w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Sędzia SR Iwona Krawczyk

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2022 roku w Warszawie na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa A.B. przeciwko C. Sp. J. z siedzibą w W. o wynagrodzenie za pracę na skutek zażalenia powoda A.B. na postanowienie z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie o sygnaturze akt VI P 49/20 tutejszego sądu postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie o sygnaturze akt VI P 49/20 Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie w ten sposób, że wydać A.B. zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego umożliwiające egzekucję wyroku zaocznego z dnia 17 września 2020 roku wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt VI P 49/20.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2021 roku Sąd odmówił wydania zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego A.B. w zakresie wyroku zaocznego z dnia 17 września 2020 roku wydanego w sprawie o sygn. akt VI P 49/20 przeciwko C. Sp. J. z siedzibą w

W. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w polskim prawie nie ma wymogu, aby listonosz zaznaczał w treści awiza, że dana przesyłka jest przesyłką sądową. Również w niniejszej sprawie wszelkie awiza pozostawiane w skrzynce w ramach próby doręczenia korespondencji dla pozwanej spółki nie zawierały informacji o tym, że korespondencja pochodzi z sądu, tym bardziej nie wskazywały jakie są skutki prawne nieodebrania przesyłki. Wobec tego w niniejszej sprawie nie doszło do spełnienia wymogu postawionego w art. 14 ust 1. lit. d rozporządzenia nr 805/2004. Sąd podał także, że nie można uznać, że pozwana została prawidłowo poinformowana o tym wyroku.

Na powyższe postanowienie A.B. złożył zażalenie wnosząc o zmianę postanawiania i wydanie mu zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego. W uzasadnieniu podał, że roszczenie objęte wyrokiem zaocznym jest roszczeniem bezspornym w rozumieniu rozporządzenia 805/2004. Wezwania na rozprawę, a także wyrok zaoczny były doręczane pozwanej w tej sprawie na adres ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym, a dokumenty związane z awizowaniem przesyłek wskazywały na to, że doręczane przesyłki są przesyłkami sądowymi. Wobec czego doszło do doręczenia wyroku zaocznego w rozumieniu rozporządzenia.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 7951 § 1 KPC jeżeli tytuł egzekucyjny w postaci orzeczenia sądu lub ugody zawartej przed sądem lub zatwierdzonej przez sąd spełnia warunki określone w przepisach rozporządzenia (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz. Urz. UE L 143 z 30.04.2004, str. 15, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 38), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 805/2004”, sąd, który wydał orzeczenie albo przed którym została zawarta ugoda lub który zatwierdził ugodę, na wniosek wierzyciela wydaje zaświadczenie, że stanowią one europejski tytuł egzekucyjny,

zwane dalej zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego”.

Przesłanką do wydania zaświadczenia jest więc spełnienie warunków określonych w przepisach rozporządzenia nr 805/2004. Zgodnie z art. 6 lit. c tego rozporządzenia orzeczeniu w sprawie rozszczenia bezspornego wydanemu w Państwie Członkowskim nadaje się, na wniosek złożony w dowolnym czasie w sądzie wydania, zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, jeżeli postępowanie sądowe w Państwie Członkowskim wydania spełniło wymogi określone w rozdziale III, w przypadku, gdy rozszczenie jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) lub c).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit b rozporządzenia rozszczenie uznaje się za bezsporne, jeżeli dłużnik nigdy nie wniósł przeciwko niemu sprzeciwu, zgodnie ze stosownymi wymogami proceduralnymi wynikającymi z prawa Państwa Członkowskiego wydania, w toku postępowania sądowego. W tej sprawie Sąd zważył, że pozwana spółka C. Sp. j. z siedzibą w W. nie złożyła sprzeciwu od wyroku zaocznego z dnia 17 września 2020 roku wydanego w sprawie o sygn. akt VI P 49/20.

Z kolei w rozdziale III rozporządzenia nr 805/2004 znajduje się przepis art. 14 ust. 1 lit. d, zgodnie z którym doręczenia dłużnikowi dokumentu wszczynającego postępowanie lub równoważnego dokumentu oraz wszelkich wezwań na rozprawę można również dokonać z zastosowaniem jednej z następujących metod: złożenie dokumentu na poczcie lub we właściwym organie władzy publicznej, za pisemnym powiadomieniem o takim złożeniu pozostawionym w skrzynce pocztowej dłużnika, pod warunkiem że pisemne powiadomienie wyraźnie określa charakter dokumentu jako dokumentu sądowego lub skutek prawny powiadomienia jako skutkującego doręczeniem i powodującego uruchomienie biegu terminów.

Natomiast w polskim porządku prawnym doręczenia przesyłek sądowych następuje zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym. Zgodnie z § 6 ust 1 – 3 rozporządzenia przewidziane w art. 135 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego zawiadomienie dla adresata

o pozostawieniu przesyłki sporządza placówka pocztowa operatora, wskazując w nim placówkę pocztową operatora, z której przesyłkę należy odebrać w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia. Placówka pocztowa operatora pozostawia zawiadomienie w skrytce pocztowej adresata. Przewidziane w art. 139 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego zawiadomienie dla adresata o pozostawieniu przesyłki sporządza doręczający, wskazując w nim placówkę pocztową operatora lub urząd gminy, z którego przesyłkę należy odebrać w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia. Doręczający pozostawia zawiadomienie w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrytce pocztowej. Wzór zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia. Z wzoru zaświadczenia pozostawianego w związku z nieodebraniem przesyłki wynika, że zawarta jest tam treść wskazująca, że sądową przesyłkę o konkretnym numerze w dniu konkretnie określonym adresowaną do wskazanego podmiotu pozostawiono w placówce pocztowej. Wskazane jest, do kiedy należy odebrać tą przesyłkę. Ponadto zawarte jest pouczenie, że w razie dwukrotnego nieodebrania sądowej przesyłki poleconej mimo zawiadomieniami zwraca się ją do sądu wysyłającego. W takim przypadku uznaje się, że doręczenie przesyłki nastąpiło w ostatnim dniu przewidzianym do jej odbioru. Doręczenie może powodować rozpoczęcie biegu terminów procesowych.

Z ustaleń Sądu wynika, że w dniach 23 kwietnia 2020 roku do pozwanej została skierowana przesyłka sądowa zawierająca pozew. Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew. W dniach 10 lipca 2020 roku i 7 sierpnia 2020 roku do pozwanej zostało skierowane wezwanie na rozprawę wyznaczoną na dzień 17 września 2020 roku. Żadnej z wyżej wskazanych przesyłek wysłanych z Sądu do pozwanej nie odebrała. Nie stawiała się także na rozprawie w dniu 17 września 2020 roku i Sąd w tym dniu wydał wyrok zaoczny, który podlegał doręczeniu do strony pozwanej. Przesyłka oznaczona, jako sądowa została skierowana do pozwanej w dniu 23 września 2020 roku i odebrana przez A.B., jako osobę reprezentującą pozwaną w dniu 28 września

2020 roku. W toku postępowań Sąd zarządził ponowne doręczenie wyroku zaocznego z pouczeniem o sprzeciwie zgodnie z zarządzeniem z dnia 23 kwietnia 2021 roku. Przesyłka sądowa zawierająca wyrok zaoczny została skierowana do pozwanej spółki w dniu 4 maja 2021 roku. Nie została podjęta w terminie i w dniu 21 maja 2021.

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 6 maja 2020 r. przesyłka która była awizowana i zawierała wyrok zaoczny wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia sprzeciwu była opisana jako przesyłka sądowa. Oznacza to tym samym, że spełniała przesłanki zasad doręczenia określone przez przepis art. 14 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 805/2004 tj. doszło do złożenia przesyłki zawierającej wyrok zaoczny z dnia 17 września 2020 roku na poczcie za pisemnym powiadomieniem o takim złożeniu pozostawionym w skrzynce pocztowej dłużnika, a to powiadomienie wyraźnie określało charakter dokumentu jako dokumentu sądowego.

Oznacza to, że tytuł egzekucyjny w postaci wyroku zaocznego z dnia 17 września 2020 roku w sprawie o sygn. akt VI P 49/20 zgodnie z art. 7951 § 1 KPC spełnia warunki określone w przepisach rozporządzenia (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz. Urz. UE L 143 z 30.04.2004, str. 15, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 38). Wobec tego jest możliwość wydania zaświadczenia europejskiego tytułu egzekucyjnego. Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

8.

Orzeczenie nieistniejące w postępowaniu cywilnym

Postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 18 marca 2022 r.

X Gz 136/22

Sąd Okręgowy w Poznaniu X Wydział Gospodarczy Odwoławczy
w składzie:

Sędzia Piotr Majchrzak

Sędzia Grażyna Weleda

Sędzia Barbara Gryczka (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2022 roku w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym sprawy w toku postępowania upadłościowego A.B. w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli na skutek zażalenia wierzyciela C.D. na postanowienie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 8 lutego 2022 roku w sprawie sygn. akt V GUp 5/19 postanawia:

odrzuć zażalenie jako niedopuszczalne, ponieważ zostało wniesione na orzeczenie nieistniejące.

Uzasadnienie

Postanowieniem z 8 lutego 2022 roku Sąd Rejonowy w Zielonej Górze ustalił plan spłaty wierzycieli upadłego, wskazując wierzycieli uczestniczących w planie spłaty (punkt I), miesięczną kwotę i termin dokonywania spłat (punkt II), ustalił okres wykonywania planu spłaty (punkt III), a także wskazał, że pozostała część zobowiązań uznanych na liście wierzytelności i niespłaconych na zasadach wskazanych w punktach II i III oraz wszystkie pozostałe zobowiązania upadłego powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości zostaną umorzone po wykonaniu planu spłaty, za wyjątkiem zobowiązań wska-

zanych w art. 491²¹ ust. 2 prawa upadłościowego (punkt IV).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył wierzyciel C.D., zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie wierzyciela podlegało odrzuceniu jako niedopuszczalne, ponieważ zostało wniesione na postanowienie nieistniejące w znaczeniu prawnoprocesowym. Trzeba bowiem zauważyć, że sentencja zaskarżonego postanowienia (k. 649 - 651) nie została podpisana przez przewodniczącego jednoosobowego składu orzekającego w rozpoznawanej sprawie. Tymczasem w art. 324 § 3 k.p.c. ustawodawca sformułował wymóg podpisania sentencji wyroku przez cały skład sądu orzekającego w danej sprawie, a wymóg ten na podstawie art. 361 k.p.c. w zw. z art. 229 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku - Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1228 z późn. zm.) stosuje się również do postanowień wydanych w postępowaniu upadłościowym. Nie ulega przy tym wątpliwości, że złożenie podpisu pod sentencją postanowienia stanowi jeden z fundamentalnych wymogów formalnych czynności procesowej orzekania i warunkuje prawidłowość (niewadliwość) tej czynności. Natomiast brak podpisu sędziego pod sentencją orzeczenia traktowany jest w judykaturze jako jedno z najpoważniejszych uchybień formalnych popełnianych przy wydawaniu postanowień i wyroków. Należy bowiem podkreślić, że podpisanie sentencji orzeczenia jest wymogiem bezwzględny i nie jest dopuszczalne późniejsze uzupełnienie brakującego podpisu. Brak podpisu jest więc uchybieniem trwałym, nieusuwalnym w jakiegokolwiek przewidzianej przez prawo procesowe drodze. Zatem nawet podpisanie sentencji orzeczenia po jego ogłoszeniu nie usuwa tej wadliwości (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 18 kwietnia 1979 roku w sprawie sygn. akt III CRN 60/79).

Należało zatem rozważyć, jakie konsekwencje procesowe wiążą się z brakiem podpisu sędziego pod sentencją zaskarżonego postanowienia. Nie można uznać, że w sprawie zachodziła z tego powodu

nieważność postępowania. Przyczyny nieważności zostały bowiem wyczerpująco uregulowane w art. 379 k.p.c., a ustawodawca nie wskazał wśród nich wadliwości orzeczenia w postaci braku podpisu członków składu orzekającego. Trzeba natomiast uznać, że orzeczenie, którego sentencja nie została podpisana nie istnieje jako czynność prawnoprocesowa, nie ma bytu prawnego, a więc jest określane jako orzeczenie nieistniejące (*sententia non existens*). Jak trafnie zauważył Sąd Najwyższy, zważywszy na wagę wyroku oraz jego funkcję, nie tylko procesową, podpis pod wyrokiem staje się jednym z jego elementów konstytutywnych. Podpis pod sentencją wyroku stanowi bowiem nie tylko podstawę domniemania, że orzeczenie zostało wydane zgodnie z wolą i wiedzą sędziego, a także wyraz wiarygodności i znak przyjęcia przez sędziego odpowiedzialności za rozstrzygnięcie, ale przede wszystkim sprawia, że podjęta w procesie czynność sądowa uzyskuje walor aktu jurysdykcyjnego, wydanego w ramach władzy sądowniczej, z którym ustawa wiąże określone skutki w sferze prawa publicznego oraz w zakresie stosunków prywatnoprawnych. *A contrario*, brak podpisu sędziego odejmuje „wyrokowi” jego moc jurysdykcyjną, poddaje w wątpliwość czy wręcz podważa wiarygodność orzeczenia, samo zaś rozstrzygnięcie odrywa się w sposób definitywny od sędziego, nawet jeżeli jego osoba została w komparacji jednoznacznie określona. Należy też mieć na względzie, że – co nie budzi wątpliwości judykatury ani piśmiennictwa – brak podpisu pod sentencją nie podlega uzupełnieniu, jest więc stanem trwałym, w związku z czym w aktach sprawy na stałe pozostaje dokument pozbawiony podpisu, który nie tylko łatwo sfalszować (zamienić, przerobić), ale także w każdej chwili zakwestionować z punktu widzenia autentyczności i rzetelności. W tej sytuacji „wyrok” bez podpisu sędziego godzi w powagę władzy sądowniczej i wymiaru sprawiedliwości, a doniosłość dotyczącej go wady formalnej oraz zakres wypływających z niej skutków nie pozwalają uznać wyroku za istniejący w sensie prawnoprocesowym. Natomiast konsekwencją nieistnienia wyroku jest konieczność stwierdzenia tego faktu przy każdej procesowej okazji, jaka powstanie w tej lub innej sprawie, oraz podjęcia stosownej czynności, np. odrzucenia apelacji od nie-

istniejącego wyroku (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 26 września 2000 roku w sprawie sygn. akt III CZP 29/00). Powyższe rozważania dotyczące wyroku, który nie został podpisany, pozostają w pełni aktualne również w odniesieniu do postanowień, z wyjątkiem niezaskarżalnych postanowień niekończących postępowania w sprawie, wydanych na posiedzeniach jawnych, które wpisuje się do protokołu bez spisywania odrębnej sentencji (art. 356 k.p.c.).

Powyższej oceny nie zmienia fakt, że sporządzony przez sąd I instancji dokument (k. 649 - 654) obejmuje zarówno sentencję postanowienia, która nie została podpisana, jak i uzasadnienie postanowienia, pod którym znajduje się podpis sędziego. Stosownie do art. 219 ust. 1 prawa upadłościowego zaskarżone postanowienie, jako wydane na posiedzeniu niejawnym i zaskarżalne zażaleniem, podlegało pisemnemu uzasadnieniu z urzędu i doręczeniu wraz z uzasadnieniem. Jednakże nie ulega wątpliwości, że wydanie orzeczenia oraz sporządzenie jego uzasadnienia stanowią dwie odrębne czynności procesowe, które mogą nastąpić jednocześnie lub w odstępie czasowym (po upływie przewidzianego w przepisach terminu na sporządzenie uzasadnienia), ale nie muszą wystąpić łącznie. W razie, gdy przepisy nie przewidują obowiązku sporządzenia uzasadnienia z urzędu, możliwa jest bowiem sytuacja, gdy pomimo wydania samego orzeczenia jego uzasadnienie nie zostanie nigdy sporządzone. Jak zauważa się w orzecznictwie, podział na dwie odrębne czynności, z których pierwsza polega na sporządzeniu i podpisaniu sentencji postanowienia, a druga – na sporządzeniu i podpisaniu uzasadnienia takiego postanowienia, jest zachowany nawet wówczas, gdy postanowienie co do istoty sprawy zostało wydane na posiedzeniu niejawnym i sąd, mając obowiązek sporządzenia jego uzasadnienia z urzędu, dokonuje tego niezwłocznie po sporządzeniu sentencji. Sporządzenie sentencji postanowienia oraz jego uzasadnienia stanowią zatem w każdym wypadku dwie czynności sądu, których nie należy ujmować w kategorii jednej czynności nawet wówczas, gdy sentencja i uzasadnienie zostały sporządzone „jednocześnie”. Pogląd o odrębności powyższych czynności znajduje również pełne potwierdzenie w przyjętym w literaturze zapatrywaniu, że brak uzasadnienia orzecz-

nia nie ma wpływu na jego istnienie, nawet w sytuacji, w której sąd powinien był sporządzić uzasadnienie z urzędu, jeżeli tylko sporządzona została i podpisana sentencja orzeczenia (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 13 marca 2002 roku w sprawie sygn. akt III CZP 12/02). W art. 358 k.p.c. ustawodawca wskazał, że postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd od chwili, w której zostało podpisane wraz z uzasadnieniem, jeżeli zaś sąd postanowienia nie uzasadnia, od chwili podpisania sentencji. Jednakże użyte w art. 358 k.p.c. określenie „podpisane wraz z uzasadnieniem” nie może być rozumiane w taki sposób, że sentencja postanowienia i jego uzasadnienie stanowią jedną czynność procesową, objętą jednym dokumentem, podpisanym tylko pod uzasadnieniem. Jak trafnie stwierdził Sąd Najwyższy, sentencja każdego postanowienia, również postanowienia nie rozstrzygającego sprawy co do istoty, mającego charakter formalnoprawny, musi być podpisana przez sąd, który je wydał, niezależnie od tego, czy sporządzone zostało uzasadnienie takiego postanowienia. W wypadku sporządzenia uzasadnienia, również dokument je zawierający podlega podpisaniu. W braku zaś podpisania sentencji postanowienie takie w sensie prawnoprosesowym nie istnieje, niezależnie od tego, czy podpisane zostało uzasadnienie (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 7 lutego 2002 roku w sprawie sygn. akt III CZP 94/02). Zatem w sytuacji, gdy postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym zostało skonstruowane w ten sposób, że jego sentencja wraz z uzasadnieniem stanowi jeden dokument, postanowienie to nie istnieje w znaczeniu procesowym, gdy skład sądu podpisał tylko uzasadnienie, natomiast nie podpisał sentencji (tak Sąd Najwyższy w: postanowieniach z: 21 stycznia 2003 roku w sprawie sygn. akt III CZP 83/02, 21 stycznia 2003 roku w sprawie sygn. akt III CZP 84/02, 3 grudnia 2003 roku w sprawie sygn. akt I CZ 140/03, uchwale z 13 marca 2002 roku w sprawie sygn. akt III CZP 12/02). Powyższa sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Nie ulega zatem wątpliwości, że zaskarżone orzeczenie należało uznać za nieistniejące.

Na marginesie należy zauważyć, że Sąd Odwoławczy ma świadomość formułowanego w nauce prawa odmiennego, lecz odosobnio-

nego poglądu, w myśl którego jeżeli sentencja i uzasadnienie orzeczenia sporządzane są jako jeden dokument, podpis powinien być złożony w jednym miejscu na końcu tego dokumentu, a zatem pod uzasadnieniem, i obejmuje całą jego treść (zob. Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz do art. 205¹ - 424¹², red. A. Marciniak, Warszawa 2019). Sąd nie podziela jednak tego poglądu, a w świetle przywołanych powyżej orzeczeń Sądu Najwyższego należy uznać go za całkowicie nietrafny.

Wobec uznania, że zaskarżone orzeczenie nie istnieje w znaczeniu prawnoprocesowym, nie zachodziła również konieczność, ani nawet możliwość jego uchylenia w ramach kontroli instancyjnej. Warunkiem merytorycznego rozpoznania środka zaskarżenia (np. zażalenia) jest bowiem istnienie zaskarżonego orzeczenia, tj. substratu zaskarżenia. Zgodnie z art. 491¹⁴ ust. 2 prawa upadłościowego na postanowienie o ustaleniu planu spłaty wierzycieli albo umorzeniu zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli przysługuje zażalenie. Jednakże zażalenie przysługuje jedynie na postanowienie skutecznie wydane (istniejące). W konsekwencji przyjmuje się, że nie jest dopuszczalne zażalenie wniesione na nieistniejące postanowienie. Stwierdzenie wniesienia zażalenia w takich warunkach skutkować musi jego odrzuceniem bez potrzeby badania, czy spełnia ono wymogi formalne przewidziane dla tego środka odwoławczego (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 5 lipca 2018 roku w sprawie sygn. akt I CZ 63/18 i przywołane tam dalsze orzecznictwo).

Na marginesie należy podkreślić, że w konsekwencji stwierdzenia nieistnienia zaskarżonego orzeczenia, odrzucenie zażalenia wierzyciela nie będzie skutkowało uprawomocnieniem się postanowienia w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli. Orzeczenie to nie wywołuje bowiem żadnych skutków prawnych, a więc również tych, które wiązałyby się z jego prawomocnością. W innych okolicznościach, tj. w razie wydania przez sąd I instancji istniejącego, niewadliwego orzeczenia, postanowienie formalne sądu odwoławczego o odrzuceniu zażalenia, podobnie jak postanowienie merytoryczne o oddaleniu zażalenia, prowadziłyby do uprawomocnienia się zaskarżonego postanowienia. Tymczasem w niniejszej sprawie odrzucenie

środka odwoławczego nie może prowadzić do sanowania bezwzględnej, trwałej i nieusuwalnej wadliwości orzeczenia w postaci braku podpisu sędziego. Uznanie postanowienia za orzeczenie nieistniejące w znaczeniu prawnoprocesowym ma ten skutek, że nie zachodzi potrzeba podejmowania jakichkolwiek dodatkowych czynności celem wyeliminowania wadliwego orzeczenia z obrotu prawnego. Z mocy samego prawa jest ono bowiem orzeczeniem pozbawionym bytu w obrocie prawnym, a stwierdzenie tego faktu ma jedynie deklaratywne znaczenie i nie jest do niego konieczne w szczególności zainicjowanie kontroli instancyjnej. Innymi słowy, należy postępować tak, jakby zaskarżone orzeczenie nigdy nie zostało wydane. Zatem ani sąd odwoławczy w trybie kontroli instancyjnej, ani sąd I instancji np. na podstawie art. 359 § 1 k.p.c. nie może wydać rozstrzygnięcia w przedmiocie uchylenia lub zmiany takiego nieistniejącego orzeczenia. Przewodniczący w sądzie I instancji może jedynie uchylić zarządzenia, które zostały wydane wraz z postanowieniem i miały na celu w szczególności doręczenie i wykonanie postanowienia, a także zarządzenia o charakterze technicznym, np. o odnotowaniu postanowienia w urządzeniach ewidencyjnych i zakreśleniu sprawy we właściwym repertorium. Poza powyższymi czynnościami sąd I instancji powinien wydać postanowienie w przedmiocie zakończenia postępowania upadłościowego, tj. ustalenia planu spłaty wierzycieli lub umorzenia zobowiązań upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, biorąc przy tym za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili orzekania, a więc uwzględniając ewentualną zmianę okoliczności, jaka mogła nastąpić pomiędzy datą sporządzenia nieistniejącego postanowienia z 8 lutego 2022 roku, a datą wydania orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 229 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku - Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1228 z późn. zm.), odrzucił zażalenie wierzyciela C.D. jako niedopuszczalne.

9.**Kazusy w konkursie na stanowisko referendarza sądowego w
wojewódzkim sądzie administracyjnym**

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie

Konkurs nr Og-1121/3/22

Rozwiązanie kasusów polega na opracowaniu postanowień Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub referendarza sądowego wraz z uzasadnieniem. Postanowienia te Sąd/referendarz sądowy wyda na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2022r. Sędzią sprawozdawcą/referendarzem sądowym powinien być sędzia/referendarz określony imieniem i nazwiskiem osoby sporządzającej każde z postanowień.

Kazus nr 1

Pismem z dnia 1 maja 2021 r. Michalina Marzec wniosła do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego (WINB) ponaglenie na bezczynność Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Płocku w prowadzonej przez ten organ sprawie legalności obiektu budowlanego (budynku gospodarczego) usytuowanego na należącej do Michaliny Marzec działce nr 15/15 przy ul. Konstytucji 3 maja 7a w Płocku. Postanowieniem z dnia 15 maja 2021r. nr 88/21 WINB, działając na podstawie art. 37 § 6 k.p.a., uznał złożone ponaglenie za uzasadnione i stwierdził, że Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Płocku przewlekłe prowadził postępowanie w sprawie legalności ww. obiektu budowlanego i zobowiązał ten organ do załatwienia sprawy w terminie do dnia 15 czerwca 2021 r. Jednocześnie WINB stwierdził że przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ powiatowy nie miało cech rażącego naruszenia prawa. Postanowienie WINB z 15 maja 2021 r. zawierało pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu. Postanowienie to doręczono Michalinie Marzec 30 maja 2021 r.

W dniu 2 lipca 2021 r. Michalina Marzec wniosła za pośrednictwem WINB do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warsza-

wie skargę na ww. postanowienie WINB z 15 maja 2021 r., podnosząc, że GINB wadliwie uznał, iż przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ powiatowy nie miało cech rażącego naruszenia prawa. Do skargi skarżąca załączyła potwierdzenie uiszczenia na rachunek bankowy sądu wpisu od skargi w wysokości 100 zł. Sprawę zarejestrowano pod sygn. X SA/Wa 21/21.

Proszę sporządzić projekt postanowienia z uzasadnieniem, jakie wojewódzki sąd administracyjny powinien wydać w tej sprawie ze wskazaniem środka zaskarżenia przysługującego od tego postanowienia.

Kazus nr 2

Minister Obrony Narodowej decyzją z dnia 10 października 2021 r. nr 24/2020 określił stowarzyszeniu Armis z siedzibą w Warszawie wysokość zwrotu do budżetu państwa dotacji w związku z jej wykorzystaniem niezgodnie z przeznaczeniem. Podał, że dotacja została przyznana na wsparcie realizacji zadania publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - pn. "Cykl szkoleń strzeleckich", jednak Stowarzyszenie tego zadania nie wykonało, stąd konieczność jej zwrotu.

Skargę, w ustawowym terminie, na tę decyzję wniosło stowarzyszenie Armis z siedzibą w Warszawie.

Do skargi Stowarzyszenie załączyło, złożony na urzędowym formularzu, wniosek o przyznanie prawa pomocy w zakresie obejmującym zwolnienie od opłat sądowych, a ponadto w zakresie ustanowienia adwokata. Jako wartość przedmiotu sporu Stowarzyszenie wskazało kwotę 6000 zł.

Wniosek o przyznanie prawa pomocy został zarejestrowany pod sygnaturą V SPP/Wa 470/21.

Stowarzyszenie podało, załączając odpis z KRS, że jest stowarzyszeniem rejestrowym, liczącym aktualnie 40 członków, posiadającym status organizacji pożytku publicznego. Statut przewiduje prowadzenie działalności gospodarczej, ale wszelkie uzyskiwane środki są

przeznaczone na działalność statutową, również te, które znajdują się w dyspozycji Stowarzyszenia w przyszłości. Środki ulokowane na koncie bankowym są przeznaczone na bieżącą działalność, w tym na utrzymanie w dobrym stanie broni strzeleckiej oraz utrzymanie trwałości realizowanych wcześniej projektów. Z oświadczenia o stanie majątku i dochodach wynika, że kapitał zakładowy Stowarzyszenia wynosi 7000 zł, Stowarzyszenie posiada środki trwałe o wartości 14 000 zł, a w ostatnim roku obrotowym uzyskało zysk w wysokości 11 250 zł. Stowarzyszenie wykazało kwotę 3000 zł na rachunku bankowym oraz oświadczyło, że nie prowadzi kasy i wszystkie zobowiązania reguluje za pośrednictwem rachunku bankowego. Zobowiązania Stowarzyszenia wynoszą 1500 zł, a wydatki w 2021 r. wyniosły 78 000 zł i dotyczyły wyłącznie działalności statutowej.

Proszę sporządzić projekt postanowienia z uzasadnieniem, jakie referendarz sądowy powinien wydać w tej sprawie ze wskazaniem środka zaskarżenia przysługującego od tego postanowienia.

Kazus nr 3

W piśmie z dnia 20 czerwca 2021 r. Michał Sobieski wniósł do WSA w Warszawie na urzędowym formularzu, wniosek o przyznanie prawa pomocy w zakresie obejmującym zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie adwokata, w sprawie z jego skargi na decyzję Ministra Infrastruktury z dnia 12 maja 2021r. nr 12345/20, utrzymującą w mocy decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia 11 grudnia 2020 r. ustalającą na rzecz Michała Sobieskiego odszkodowanie za zajęcie nieruchomości w wysokości 25000 zł. W skardze, jako wysokość przedmiotu zaskarżenia, skarżący wskazał 25 000 zł.

Wniosek o prawo pomocy został zarejestrowany pod sygnaturą VIII SPP/Wa 250/21. We wniosku tym skarżący podał, że nie stać go na uiszczenie wpisu sądowego od skargi, który — jak podał — z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 500 zł, a tym bardziej nie stać go na ustanowienie pełnomocnika z wyboru. Podkreślił, że pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z żoną

Ewelina, małżonkowie utrzymują się z renty żony (1200 zł) i zasiłku przedemerytalnego wnioskodawcy (1300 zł) zł. Ze względu na stan zdrowia pozostają pod opieką poradni lekarskich. Koszty miesięczne leków i leczenia wynoszą 500 zł. Pozostałe bieżące wydatki (opłaty za mieszkanie, media, wyżywienie, ubranie, środki czystości) wynoszą 1700 zł. Wczęści wniosku obejmującej posiadany majątek skarżący wymienił mieszkanie o pow. 39,8 m². Podał, że zarówno on jak i żona nie posiadają oszczędności ani przedmiotów wartościowych.

W odpowiedzi na wezwanie do nadesłania dodatkowych oświadczeń i dokumentów dotyczących sytuacji majątkowej skarżący wyjaśnił, że ustalone w sprawie odszkodowanie za przejętą na rzecz Skarbu Państwa nieruchomość w wysokości 25 000 zł zostało mu wypłacone w dniu 30 maja 2021 r. i obecnie nie posiada tych pieniędzy, gdyż zużył je na cele własne (m.in. zakup sprzętu rtv i agd, nowych mebli), a kwotę 10 000 zł darował córce. Do pisma załączył wyciągi ze wspólnego (wraz z małżonką) rachunku bankowego. Z wyciągów wynika, że ponosi średnio miesięczne wydatki na bieżące utrzymanie w kwocie ok. 1700 zł (przelewy opłat za mieszkanie, media, płatności za zakupy w sklepach spożywczych i wielobranżowych) oraz wydatki na leczenie ok. 450 zł (płatności za zakupy w aptekach). Na koncie skarżącego pozostają wolne środki w wysokości 1050 zł.

Proszę sporządzić projekt postanowienia z uzasadnieniem, jakie referendarz sądowy powinien wydać w tej sprawie ze wskazaniem środka zaskarżenia przysługującego od tego postanowienia.

10.**Test w konkursie na stanowisko referendarza sądowego w
wojewódzkim sądzie administracyjnym**

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie

Konkurs nr Og-1121/3/22

Proszę zaznaczyć prawidłową odpowiedź poprzez oznaczenie kółkiem wybranej litery a), b), c). W każdym pytaniu występuje jedna prawidłowa odpowiedź.

1. Zgodnie z Konstytucją, akty prawa miejscowego mogą ustanawiać:

- a) tylko organy samorządu terytorialnego
- b) tylko terenowe organy administracji rządowej
- c) organy samorządu terytorialnego i terenowe organy administracji rządowej

2. Zgodnie z Konstytucją, sędziowie Trybunału Konstytucyjnego w okresie zajmowania stanowiska nie mogą prowadzić:

- a) żadnej działalności publicznej
- b) działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów
- c) działalności publicznej nie dającej się pogodzić z zasadami niezależności Trybunału Konstytucyjnego

3. Zgodnie z Konstytucją, kadencja Sejmu rozpoczyna się z dniem:

- a) wyborów do Sejmu
- b) ogłoszenia wyników wyborów do Sejmu
- c) zebrania się Sejmu na pierwsze posiedzenie

4. Zgodnie z Konstytucją, źródłami powszechnie obowiązującego prawa RP są:

- a) uchwały Rady Ministrów

- b) zarządzenia Prezesa Rady Ministrów
- c) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z mocą ustawy wydane w czasie stanu wojennego

5. Zgodnie z Konstytucją, korpus służby cywilnej działa w:

- a) urzędach administracji rządowej
- b) urzędach administracji pozarządowej
- c) urzędach administracji rządowej i pozarządowej

6. Zgodnie z Konstytucją, ogłoszenie podpisanej ustawy w Dzienniku Ustaw RP zarządza:

- a) Marszałek Sejmu
- b) Marszałek Senatu
- c) Prezydent RP

7. Zgodnie z Konstytucją, zmian w składzie Rady Ministrów dokonuje:

- a) Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezydenta
- b) Prezydent na wniosek Prezesa Rady Ministrów
- c) Sejm na wniosek Prezesa Rady Ministrów

8. Konstytucyjna zasada *incompatibilitas* oznacza, że:

- a) Prezydent nie może piastować żadnego innego urzędu ani pełnić żadnej funkcji publicznej, z wyjątkiem tych, które są związane ze sprawowanym urzędem
- b) nie można być równocześnie posłem i senatorem
- c) poseł nie może prowadzić działalności gospodarczej z osiągnięciem korzyści z majątku Skarbu Państwa

9. Zgodnie z Konstytucją, jednostki samorządu terytorialnego:

- a) nie mają osobowości prawnej
- b) mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej wykonują
- c) jako zadania zlecone

10. Zgodnie z Konstytucją, do Krajowej Rady Sądownictwa spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych wybieranych jest:

- a) 10 członków
- b) 15 członków
- c) 20 członków

11. W świetle Konstytucji, z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności ustawy z Konstytucją nie może/nie mogą wystąpić:

- a) Prezydent RP
- b) grupa 50 posłów
- c) organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego

12. Konstytucja stanowi, że kadencja Prezesa Trybunału Konstytucyjnego wynosi:

- a) 9 lat
- b) 6 lat
- c) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa

13. W świetle Konstytucji, w razie zagrożenia porządku publicznego może być wprowadzony:

- a) stan wojenny
- b) stan wyjątkowy

c) stan klęski żywiołowej

14. W świetle Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego zapadają:

- a) jednomyślnie
- b) większością głosów
- c) kwalifikowaną większością głosów

15. Zgodnie z Konstytucją, prawo składania petycji i wniosków w interesie publicznym do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej przysługuje:

- a) każdemu
- b) wyłącznie obywatelom polskim
- c) wyłącznie obywatelom polskim i obywatelom Unii Europejskiej

16. Zgodnie z ustawą - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego ustala:

- a) regulamin określający szczegółowo tryb wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych
- b) zasady biurowości w sądach administracyjnych
- c) siedziby wojewódzkich sądów administracyjnych

17. Według ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, o podjęcie przez Naczelnego Sądu Administracyjnego uchwały wyjaśniającej przepisy prawne, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych może wystąpić:

- a) Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
- b) Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego
- c) prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego

- 18. Według ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, wydział w Izbie Naczelnego Sądu Administracyjnego tworzy:**
- Prezes Izby, w której ma zostać utworzony wydział
  - Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego
  - Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego za zgodą kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego
- 19. Według ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, członków kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego wybiera:**
- prezes tego sądu
  - prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
  - zgromadzenie ogólne tego sądu
- 20. W świetle przepisów ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego posiada kompetencję do:**
- uchwalenia regulaminu wewnętrznego urzędowania Naczelnego Sądu Administracyjnego
  - wyznaczania składu sądu dyscyplinarnego
  - dokonywania zmian w składzie Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego
- 21. Wynikająca z ustaw podatkowych nieskonkretyzowana powinność przymusowego świadczenia pieniężnego w związku z zaistnieniem zdarzenia określonego w tych ustawach to w świetle Ordynacji podatkowej definicja:**
- podatku
  - zobowiązania podatkowego
  - obowiązku podatkowego
- 22. Zgodnie z Ordynacją podatkową, ogólny nadzór w sprawach po-**

datkowych sprawuje:

- a) Minister właściwy do spraw finansów publicznych
- b) Szef Krajowej Administracji Skarbowej
- c) Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

23. Zgodnie z Ordynacją podatkową, wyłącznie na wniosek wydawane są:

- a) interpretacje podatkowe ogólne
- b) objaśnienia podatkowe
- c) interpretacje podatkowe indywidualne

24. Zgodnie z Ordynacją podatkową, w razie niewydania interpretacji indywidualnej w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez organ wniosku w sprawie jej wydania:

- a) postępowanie w sprawie wydania interpretacji umarza się
- b) uznaje się, że w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin wydania interpretacji, została wydana interpretacja stwierdzająca nieprawidłowość stanowiska wnioskodawcy
- c) uznaje się, że w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin wydania interpretacji, została wydana interpretacja stwierdzająca prawidłowość stanowiska wnioskodawcy w pełnym zakresie

25. Zgodnie z Ordynacją podatkową, jeżeli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji od zajęcia stanowiska przez inny organ, zajęcie stanowiska przez ten organ następuje, co do zasady, w drodze:

- a) decyzji
- b) postanowienia, na które służy zażalenie
- c) postanowienia, na które nie służy zażalenie

26. Zgodnie z Ordynacją podatkową, organ podatkowy wydaje de-

czyżę o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej, jeżeli:

- a) żądanie zostało wniesione po upływie 5 lat od dnia wydania decyzji
- b) żądanie zostało wniesione po upływie 3 lat od dnia doręczenia decyzji
- c) żądanie zostało wniesione po upływie 5 lat od dnia doręczenia decyzji

27. Zgodnie z Ordynacją podatkową, zażalenie nie przysługuje na postanowienie:

- a) stwierdzające niedopuszczalność odwołania
- b) w przedmiocie odmowy uzupełnienia decyzji
- c) o zawieszeniu postępowania

28. Zgodnie z Ordynacją podatkową, w kwestiach mniejszej wagi wynikających w toku postępowania, organ podatkowy może nie żądać pełnomocnictwa, jeżeli pełnomocnikiem jest:

- a) domownik strony
- b) zstępny strony
- c) małżonek strony

29. W świetle Ordynacji podatkowej, w pierwszej kolejności organ ma obowiązek dokonać doręczenia:

- a) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe
- b) na adres do doręczeń elektronicznych
- c) przez operatora wyznaczonego w ramach publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych

30. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, zasada rozstrzygania wątpliwości co do treści normy prawnej na korzyść stron jest zasadą ogólną kodeksu postępowania administracyjnego:

- a) od której obowiązywania kodeks nie przewiduje żadnych wyjątków
- b) ma zastosowanie w każdym postępowaniu administracyjnym, bez względu na jego przedmiot
- c) nie ma zastosowania, jeżeli sprzeciwiają się temu sporne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ

31. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, stronie należy zakomunikować:

- a) fakty powszechnie znane
- b) fakty znane organowi z urzędu
- c) fakty nie wymagające przeprowadzenia dowodu

32. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, jeżeli przemawia za tym słuszny interes strony, decyzja ostateczna, na mocy której żadna ze stron nie nabyła prawa, może być uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał:

- a) w każdym czasie
- b) nie wcześniej niż rok od jej wydania
- c) nie później niż w terminie 5 lat od jej doręczenia

33. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, jeżeli decyzja została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku, a strona nie dopełniła tego warunku, organ stwierdza:

- a) jej wygaśnięcie

- b) jej bezskuteczność
- c) jej nieważność

34. Kodeks postępowania administracyjnego nie przewiduje możliwości:

- a) dokonywania zawiadomienia o decyzji w formie publicznego obwieszczenia
- b) wniesienia podania na adres do doręczeń elektronicznych
- c) wydania postanowienia o przekazaniu podania organowi właściwemu - w przypadku, gdy organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, jest niewłaściwy w sprawie

35. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, fakultatywne zawieszenie postępowania administracyjnego może nastąpić:

- a) z urzędu w razie śmierci przedstawiciela ustawowego strony
- b) na wniosek strony na której żądanie postępowanie zostało wszczęte oraz przy równoczesnym braku sprzeciwu innych stron
- c) na wniosek lub z urzędu gdy przepis mający wpływ na treść decyzji wydawanej w zawieszonym postępowaniu jest przedmiotem postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej

36. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, do podjęcia rozstrzygnięcia w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia zażalenia właściwy jest:

- a) organ, którego postanowienie było przedmiotem zażalenia
- b) organ właściwy do rozpatrzenia zażalenia
- c) organ wyższego stopnia w stosunku do organu właściwego do rozpatrzenia zażalenia

37. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, zażalenie przysługuje na postanowienie:

- a) wydane w wyniku rozpoznania ponaglenia na niezłatwienie sprawy administracyjnej w terminie (art. 37 § 6 K.p.a.)
- b) stwierdzające uchybienie terminu do wniesienia odwołania
- c) o odmowie wznowienia postępowania

38. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, żądanie wznowienia postępowania w przypadku, gdy zostało wydane orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które ma wpływ na treść wydanej decyzji następuje:

- a) z urzędu w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości
- b) na wniosek złożony w terminie miesiąca od powzięcia przez stronę informacji o treści orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej
- c) na wniosek złożony w terminie jednego miesiąca od dnia publikacji sentencji orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

39. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, odmowa wydania zaświadczenia następuje w formie:

- a) zawiadomienia
- b) postanowienia
- c) decyzji

40. Zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, skierowania decyzji do osoby niebędącej stroną w sprawie jest przesłanką:

- a) wznowienia postępowania
- b) stwierdzenia wygaśnięcia decyzji
- c) stwierdzenia nieważności decyzji

-
- 41. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zaskarżeniu do sądu administracyjnego nie podlega postanowienie:**
- a) o dopuszczeniu do udziału w postępowaniu administracyjnym organizacji społecznej
  - b) o wstrzymaniu wykonania decyzji, w stosunku do której zachodzi prawdopodobieństwo, że jest dotknięta jedną z wad nieważności
  - c) o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania
- 42. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, dopuszczona do udziału w postępowaniu sądowym w charakterze uczestnika tego postępowania - bez złożenia wniosku o dopuszczenie - jest osoba:**
- a) która nie wniosła skargi, ale brała udział przed organem administracji publicznej w postępowaniu, w którym przepis szczególnie przewiduje, że strony tego postępowania są zawiadamiane o aktach lub innych czynnościach tego organu przez obwieszczenie
  - b) która nie brała udziału w postępowaniu administracyjnym, jeżeli wynik tego postępowania dotyczy jej interesu prawnego
  - c) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa
- 43. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nieważność postępowania sądownoadministracyjnego nie zachodzi w przypadku jeżeli:**
- a) wojewódzki sąd administracyjny orzekł w sprawie, w której jest właściwy inny wojewódzki sąd administracyjny
  - b) pełnomocnik strony nie był należycie umocowany
  - c) skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa
- 44. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, od wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego**
-

uwzględniającego sprzeciw od decyzji:

- a) przysługuje skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem
- b) przysługuje sprzeciw do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 7 dni od doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem
- c) nie przysługuje środek odwoławczy, z tym że na zawarte w wyroku postanowienie w przedmiocie grzywny przysługuje zażalenie

45. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zaskarżeniu do sądu administracyjnego nie podlega:

- a) bezczynność organu w sprawie wydania pisemnej interpretacji przepisów prawa podatkowego wydawanej w indywidualnej sprawie
- b) przewlekłe prowadzenie postępowania w przedmiocie wydania cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy
- c) bezczynność organu administracji w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej

46. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, osobie prawnej prawo pomocy może być przyznane w zakresie częściowym gdy wykaze, że:

- a) nie ma wystarczających środków na poniesienie jakichkolwiek kosztów sądowych
- b) nie ma dostatecznych środków na poniesienie pełnych kosztów postępowania
- c) nie ma żadnych środków na poniesienie pełnych kosztów postępowania

47. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, referendarz sądowy nie może wydać zarządzenia o:

- a) pozostawieniu wniosku bez rozpoznania z powodu nieuiszczenia w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia wezwania opłaty kancelaryjnej za wydanie na podstawie akt odpisu orzeczenia z uzasadnieniem
- b) wezwaniu do uiszczenia opłaty kancelaryjnej za odpis orzeczenia z uzasadnieniem sporządzonym na wniosek
- c) ściągnięciu opłaty kancelaryjnej za odpis orzeczenia z uzasadnieniem sporządzonym na wniosek

48. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w sprawie z wniosku o przyznanie prawa pomocy w zakresie zwolnienia od kosztów sądowych złożonego przez stronę skarżącą w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych:

- a) wynik postępowania w sprawie prawa pomocy wymaga ustalenia, czy wnioskodawca wykazał, że nie jest w stanie ponieść jakichkolwiek kosztów postępowania
- b) wynik postępowania w sprawie prawa pomocy wymaga ustalenia, czy wnioskodawca wykazał, że nie jest w stanie ponieść pełnych kosztów postępowania, bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny
- c) postępowanie w sprawie przyznania prawa pomocy podlega umorzeniu

49. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie pobiera się wpisu od:

- a) sprzeciwów od decyzji
- b) zażaleń na postanowienia wojewódzkiego sądu administracyjnego w przedmiocie kosztów sądowych, jeżeli strona nie składa środka odwoławczego co do istoty sprawy
- c) zażaleń na postanowienia sądu o odmowie wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji

- 50. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie, która wniosła skargę kasacyjną, należy się zwrot poniesionych przez nią niezbędnych kosztów postępowania kasacyjnego od skarżącego:**
- a) jeżeli w wyniku uwzględnienia skargi kasacyjnej został uchylony wyrok sądu pierwszej instancji oddalający skargę
  - b) jeżeli w wyniku uwzględnienia skargi kasacyjnej został uchylony wyrok sądu pierwszej instancji uwzględniający skargę
  - c) jeżeli w wyniku oddalenia skargi kasacyjnej został uchylony wyrok sądu pierwszej instancji uwzględniający skargę
- 51. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, prawo do wniesienia skargi bez zwrócenia się do organu, który wydał decyzję, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługuje stronie, gdy organem, który wydał decyzję, jest:**
- a) Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie spraw uregulowanych w ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych
  - b) minister właściwy do spraw zagranicznych w zakresie spraw uregulowanych w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
  - c) regionalny dyrektor ochrony środowiska w sprawach przedsięwzięć i zdarzeń na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej - w zakresie spraw uregulowanych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- 52. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, jeżeli po przekazaniu sądowi skargi jednej ze stron postępowania administracyjnego, inna strona tego postępowania zwróciła się do organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy:**

- a) postępowanie sądowe podlega zawieszeniu
- b) postępowanie sądowe podlega umorzeniu
- c) organ niezwłocznie zawiadamia o tym sąd, a sąd niezwłocznie przekazuje skargę wraz z aktami sprawy temu organowi

53. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w postępowaniu wszczętym sprzeciwem od decyzji:

- a) uczestnikiem tego postępowania jest także osoba, która brała udział w postępowaniu administracyjnym, a nie wniosła sprzeciwu, jeżeli wynik postępowania sądowego dotyczy jej interesu prawnego
- b) sąd rozpoznaje sprzeciw od decyzji w terminie czternastu dni od dnia wpływu sprzeciwu od decyzji
- c) rozpoznając sprzeciw od decyzji, sąd ocenia istnienie przesłanek do wydania decyzji, o której mowa w art. 138 § 2 ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego

54. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wnosi się:

- a) do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie trzech miesięcy od dnia jego wydania
- b) do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch lat od dnia jego uprawomocnienia się
- c) do Naczelnego Sądu Administracyjnego, w terminie trzech lat od dnia jego uprawomocnienia się

55. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wniosek o sprostowanie lub uzupełnienie wyroku:

- a) powoduje, że bieg terminu do wniesienia środka zaskarżenia od tego wyroku nie rozpoczyna się

- b) przerywa bieg terminu do wniesienia środka zaskarżenia od tego wyroku
- c) nie ma wpływu na bieg terminu do wniesienia środka zaskarżenia od tego wyroku

56. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nieprawdziwe jest twierdzenie, że wojewódzki sąd administracyjny:

- a) uwzględniając skargę jednostki samorządu terytorialnego na akt nadzoru może stwierdzić bezskuteczność tego aktu
- b) uwzględniając skargę na akt prawa miejscowego może stwierdzić nieważność tego aktu w części
- c) uwzględniając skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania może zobowiązać organ do uznania uprawnienia wynikającego z przepisów prawa

57. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, obowiązek niezwłocznego publicznego udostępnienia w sekretariacie sądu, przez okres czternastu dni, dotyczy:

- a) każdego wyroku i postanowienia
- b) każdego wyroku
- c) wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym

58. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, dostęp do akt sprawy ma/mają:

- a) małżonek strony, nawet jeśli nie jest jej pełnomocnikiem
- b) wstępny i zstępny strony legitymujący się pełnomocnictwem do dokonania tej czynności
- c) teść i zstępny strony legitymujący się pełnomocnictwem do dokonania tej czynności

59. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, termin wyznaczony stronie na przedłożenie dokumentów źródłowych dotyczących jej stanu majątkowego, dochodów lub stanu rodzinnego (art. 255 p.p.s.a.) na potrzeby postępowania w przedmiocie prawa pomocy:

- a) nie podlega przedłużeniu ani skróceniu
- b) może być skrócony na wniosek
- c) może być przedłużony tylko na wniosek

60. Zgodnie z ustawą - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi:

- a) o zwrocie kosztów postępowania sądowego sąd w każdym przypadku rozstrzyga z urzędu
- b) o zwrocie kosztów postępowania sądowego sąd orzeka z urzędu każdorazowo w przypadku orzekania na posiedzeniu niejawnym
- c) o zwrocie kosztów postępowania sądowego sąd orzeka z urzędu jedynie w przypadku orzekania na posiedzeniu niejawnym, gdy strona nie jest reprezentowana przez adwokata, radcę prawnego, doradcę podatkowego lub rzeczownika patentowego

11.

**Projekt ustawy o rozwiązywaniu i zwoływaniu parlamentu
(Wielka Brytania)***Dissolution and Calling of Parliament Bill*

Tekst oryginalny w języku angielskim:

A

B I L L

TO

Make provision about the dissolution and calling of Parliament, including provision for the repeal of the Fixed-term Parliaments Act 2011; and for connected purposes.

BE IT ENACTED by the Queen's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:–

1 Repeal of the Fixed-term Parliaments Act 2011

The Fixed-term Parliaments Act 2011 is repealed.

2 Revival of prerogative powers to dissolve Parliament and to call a new Parliament

- (1) The powers relating to the dissolution of Parliament and the calling of a new Parliament that were exercisable by virtue of Her Majesty's prerogative immediately before the commencement of the Fixed-term Parliaments Act 2011 are exercisable again, as if the Fixed-term Parliaments Act 2011 had never been enacted.
- (2) For the purposes of subsection (1), the powers relating to the

calling of a new Parliament include powers to order the issue of—

- (a) writs of summons to attend the House of Lords, and
- (b) writs for parliamentary elections (see rule 3 in Schedule 1 to the Representation of the People Act 1983).

3 Non-justiciability of revived prerogative powers

A court or tribunal may not question—

- (a) the exercise or purported exercise of the powers referred to in section 2,
- (b) any decision or purported decision relating to those powers, or
- (c) the limits or extent of those powers.

4 Automatic dissolution of Parliament after five years

If it has not been dissolved earlier, a Parliament dissolves at the beginning of the day that is the fifth anniversary of the day on which it first met.

5 Minor and consequential amendments and savings

- (1) The Schedule contains minor and consequential amendments.
- (2) The repeal of the Fixed-term Parliaments Act 2011 by section 1 does not affect the amendments and repeals made by the Schedule to that Act.

6 Extent, commencement and short title

- (1) This Act extends to England and Wales, Scotland and Northern Ireland, subject to subsection (2).
- (2) An amendment, repeal or revocation made by this Act has the same extent as the provision amended, repealed or revoked.
- (3) This Act comes into force on the day on which it is passed.
- (4) This Act may be cited as the Dissolution and Calling of Parliament Act 2021.

SCHEDULE

MINOR AND CONSEQUENTIAL AMENDMENTS

(pominięty)

Tłumaczenie na język polski:

PROJEKT USTAWY

O

Uregulowaniu rozwiązywania i zwoływania Parlamentu wraz z regulacjami w przedmiocie uchylecia ustawy o stałej kadencji Parlamentu z 2011, jak również powiązanych spraw.

NIECH BĘDZIE UCHWALONE przez najwspanialszą Jej Królewską Mość przez oraz za radą i zgodą Lordów Duchownych i Świeckich oraz Gmin w obecnym Parlamencie zebranych i z upoważnienia tychże co następuje:–

1 Uchylenie ustawy o stałej kadencji Parlamentu z 2011 r.

Uchyła się ustawę o stałej kadencji Parlamentu z 2011 r.

2 Przywrócenie prerogatywy do rozwiązania Parlamentu oraz do zwołania nowego Parlamentu

- (1) Uprawnienia związane z rozwiązywaniem Parlamentu oraz zwoływaniem nowego Parlamentu, które były wykonywane w drodze prerogatywy Jej Królewskiej Mości bezpośrednio przed wejściem w życie ustawy o stałej kadencji Parlamentu z 2011 r. mogą być wykonywane ponownie jak gdyby ustawa o stałej kadencji parlamentu z 2011 r. nie była nigdy uchwalona.
- (2) Na potrzeby podsekcji (1), uprawnienia związane ze zwoływaniem nowego Parlamentu zawierają w sobie prawa do wydawania—
  - (a) nakazów wzywających do stawienia w Izbie Lordów oraz
  - (b) nakazów rozpisania wyborów (zobacz zasada 3 w Załączniku 1 do ustawy o reprezentacji narodu z 1983 r.).

3 Brak jurysdykcji sądów w przedmiocie przywróconej prerogatywy

Sąd ani trybunał nie mogą kwestionować–

- (a) wykonywania lub domniemanego wykonywania uprawnień określonych w sekcji 2,
- (b) jakiegokolwiek decyzji lub domniemanej decyzji dotyczącej tychże uprawnień, or
- (c) ograniczeń czy granic tychże uprawnień.

4 Rozwiązanie Parlamentu z mocy prawa po pięciu latach

Parlament ulega rozwiązaniu na początku dnia, w którym przypada pierwsza rocznica jego pierwszego posiedzenia, jeżeli nie został wcześniej rozwiązany.

5 Drobne i następcze zmiany oraz zastrzeżenia

- (1) Załącznik zawiera drobne i następcze zmiany.
- (2) Uchylenie ustawy o stałej kadencji Parlamentu z 2011 r. przez sekcję 1 nie wpływa na zmiany i uchylenia dokonywane przez załącznik do tejże ustawy.

6 Zakres zastosowania, wejście w życie i tytuł skrócony

- (1) Zakres zastosowania niniejszej ustawy rozciąga się na Anglię i Walię, Szkocję oraz Irlandię Północną, z zastrzeżeniem podsekcji (2).
- (2) Zmiana, uchylenie lub wypowiedzenie niniejszej ustawy ma taki sam zakres zastosowania jak przepis zmieniany, uchylany lub wypowiedziany.
- (3) Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem uchwalenia.
- (4) Niniejsza ustawa może być przytaczana jako ustawa o rozwiązaniu i zwoływaniu parlamentu z 2021 r.

ZAŁĄCZNIK

DROBNE I NASTĘPCZE ZMIANY

(pominięty)